

NAGYPÉNTEK

I.

I. IMAÓRA

Szent atyáink imái által, Úr Jézus Krisztus Istenünk, könyörülj rajtunk!

Amen.

Mennyei Király, Vigasztaló, / igazságnak Lelke, / ki mindenütt jelen vagy / és mindeneket betöltesz, / minden jónak kútfeje / és az életnek megadója, / jöjj el és lakozzál mibennünk, / és tisztíts meg minket minden szennytől, / és üdvözítsd, Jóságos, / a mi lelkünket!

Szent Isten, szent Erős, szent Halhatatlan irgalmazz nekünk!

(háromszor)

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek, / most és mindenkor és örökkön örökké. Amen.

Szentháromság, könyörülj rajtunk! Urunk, tisztíts meg bűneinktől! Uralkodó, bocsásd meg vétkezéseinket! Szent, tekintsd és gyógyítsd meg betegségeinket a te nevedért!

Uram, irgalmazz! Uram, irgalmazz! Uram, irgalmazz!

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek, most és mindenkor és örökkön örökké. Amen.

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, / szenteltessék meg a te neved, / jöjjön el a te országod, / legyen meg a te akaratod, / amint a mennyben, úgy a földön is. / Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, / és bocsásd meg vétkeinket, / miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek; / és ne vígy minket kísértésbe, / de szabadíts meg a gonosztól!

Amen.

Uram, irgalmazz! *(tizenkétszer)* Dicsőség... most és...

Jertek, imádjuk a mi királyunkat és Istenünket!

Jertek, imádjuk Krisztust, a mi királyunkat és Istenünket!

Jertek, boruljunk le, és imádjuk magát Jézus Krisztust, a mi királyunkat, Urunkat és Istenünket!

5. zsoltár

Hallgasd meg szavaimat, Uram! Értsd meg kiáltásomat! Figyelj könyörgésem szavára, én királyom és én Istenem! Mert hozzád imádkozom: Uram, kora reggel halld meg hangomat! Reggel eléd állok és nézlek, mert te nem gonoszságot akaró Isten vagy. Nem is tartózkodhat nálad gonosztevő, s a te szemed előtt törvényszegőnek nincs maradása. Gyűlölöd mindazokat, kik megszegik a törvényt, elveszted mindazokat, kik hazugságot szólnak. A vérengző és álnok férfit utálja az Úr. Én pedig irgalmad bőségéből bemegyek házába, leborulok szent templomodnál a te félelemedben. Uram, vezess igazságod útján ellenségeim miatt, tedd egyenessé utamat színed előtt! Mert nincs igazság szájukban, a szívük terméketlen. Nyílt sír az ő torkuk, nyelvüket álnokul forgatják. Ítéld meg őket, Isten! Bukjanak bele terveikbe, töméntelen gonoszságuk miatt űzd el őket, mert megkeserítettek, Uram, téged! És örüljenek mindnyájan, kik benned bíznak, örökké vigadni fognak, és bennük fogsz lakni. És büszkélkednek veled mindnyájan, kik nevedet szeretik. Mert te megáldod az igazat. Uram, jóakarattal mint pajzzsal vettél körül minket.

2. zsoltár

Miért tombolnak a nemzetek, s miért terveztek hiábavalóságot a népek? Fölálltak a föld királyai, a fejedelmek egybegyűltek az Úr ellen és az ő Fölkentje ellen: „Törjük szét rabláncukat, és rázzuk le magunkról igájukat!” A mennyekben lakó kineveti őket, és az Úr kigúnyolja őket. Akkor majd szól nekik haragjában, és fölindulásában szétzavarja őket. Engem pedig ő tett királlyá Sionon, az ő szent hegyén, * és hirdetem az Úr rendelkezését. Az Úr így szólt hozzám: „Fiam vagy te, én ma szültelek téged. Kérjed tőlem, és neked adom örökségül a nemzeteket és birtokodul a föld végső határait. Vasveszszóval fogod őket kormányozni, s mint a cserépedényt, összetöröd őket.” Nos hát, királyok, észnél legyetek, okuljatok mindnyájan, kik ítélkeztek a földön! Szolgáljatok az Úrnak félelemmel, és örvendezetek neki remegéssel! Fogadjátok el feddését, nehogy meghara-

gudjék az Úr, és vesztetekre letérjete az igaz útról, mikor ő hirtelen haragra lobban! Boldogok mindnyájan, kik benne bíznak.

21. zsoltár

Istenem, én Istenem, tekints reám, miért hagytál el engem? Távol esnek üdvösségemtől vétkeim szavai. Én Istenem! Nappal kiáltok, és nem hallgatsz meg, * és éjjel is, és nincs nyugodalmam. Te pedig szentélyedben lakozol, Izrael dicsérete! Benned bíztak atyáink; bíztak, és megszabadítottad őket. Hozzád kiáltottak, és megmenekültek, tebenned bíztak, és meg nem szégyenültek. Én pedig féreg vagyok és nem ember, emberek gyalázata, akit megvet a nép. Akik csak látnak engem, gúnyolódtak rajtam, járt a szájuk és fejüket csóváltgatták: „Az Úrban bízott, szabadítsa meg őt, mentse meg őt, mert kedveli őt.” Mert te hoztál ki engem a méhből, te vagy reménységem az anyai kebel óta. Reád szorulok az anyaméhtől fogva, anyám öle óta te vagy az én Istenem. Ne távozzál tőlem, mert a szorongatás közel van, * és nincs, aki segítsen. Sok tulok vett körül, kövér bikák fogtak közre. Rám tátották szájukat, mint a ragadozó és ordító oroszlán. Szétfolytam, mint a víz, minden csontom szétszóródott. Szívem olyan lett, mint a viasz, mely megolvadt bensőmben. Erőm kiszáradt, mint a cserép, nyelvem a torkomhoz tapadt, a halál porába vezettél le engem. Mert sok kutya vett körül engem, gonosztevők gyülekezete fogott közre engem. Átlyuggatták kezemet és lábamat, megszámlálták minden csontomat. Ők pedig bámulva néztek engem. Elosztották maguk között ruháimat, * és köntösömrre sorsot vetettek. De te, Uram, ne tartsd távol tőlem segítségedet: siess segítségemre! Mentsd meg lelkemet a kardtól és egyetlen életemet a kutya karmából! Szabadíts meg engem az oroszlán szájából, engem, lealázztat, az orrszarvúak szarvaitól! Hirdetni fogom nevedet testvéreimnek, a gyülekezet közepette dicsérlek majd téged. Akik féltetek az Urat, dicsérjétek őt, Jákob minden ivadéka, dicsőítsétek őt! Félje őt Izrael minden ivadéka, mert nem utálta és nem vetette meg a szegény könyörgését, orcáját sem fordította el tőlem; mikor kiáltottam hozzá, meghallgatott engem. Rólad szól dicséretem, a nagy

gyülekezetben vallomást teszek rólad, amit fogadtam, teljesítem az őt félők színe előtt. Enni fognak a szegények, és betelnek, és dicsérik az Urat, kik őt keresik, szívük élni fog örökkön örökké. Megemlékezik és megtér az Úrhoz a föld minden határa, s leborul majd előtte a pogány nemzetek minden családja. Mert az Úré az ország, és ő uralkodik a nemzeteken. Ettek és meghódoltak előtte a föld minden gazdagjai. Őelőtte borulnak le mindazok, kik a földre szállnak. És az én lelkem neki él, és ivadékom neki fog szolgálni. Bejelentik az Úrnak a következő nemzedéket. Az ő igazságát fogják hirdetni, a születendő népnek, melyet az Úr alkotott.

Dicsőség... most és... Alleluja, alleluja, alleluja! Dicsőség néked, Isten! *(háromszor)* Uram irgalmazz! *(háromszor)*

Dicsőség... tropár 1. hang

Midőn keresztre feszítettek, Krisztus, * megsemmisült a zsarnokság, * s az ellenség hatalma megdőlt, * mert nem angyal és nem is ember, * hanem te magad üdvözítettél minket. *^o Urunk, dicsőség néked!

► *(hangfelvétel)*

Most és... theotokion (recitálva)

Minek nevezünk téged, Malasztalteljes? Mennynek-e, mert fölragyogtattad az igazság Napját? Paradicsomkertnek, mert az enyészhetetlenség virágát nevelted? Szűznek-e, mert szeplőtelen maradtál? Tisztaságos anyának, mert a mindenség Istenét hordoztad Fiadként karodon? Imádd őt, hogy üdvözítse lelkünket!

Utána elénekeljük a következő három idiomelont, mindegyiket megismételve. Az elsőt elővers nélkül ismételjük meg. A másodikat viszont már az előverssel. A harmadikat Dicsőség...-re, majd most és...-re megismételjük.

Idiomelon 8. hang

Ma a templom kárpítja * a gonoszok megfeddésére kettéhasadt, * a nap elrejtí sugarait, *^o látván az Uralkodót keresztre feszítve.

Ugyanez.

Elővers: Miért háborodtak fel a nemzetek, s miért terveztek a népek hiúságokat?
Mint a juhott vezetik leöletésre, * úgy vittek téged Krisztus Királyunk, * a törvényt megszegő férfiak, * és mint ártatlan Bárányt, keresztre szögezték, ** a mi vétkeinkért, Emberszerető.

Elővers: Előálltak a föld királyai és a fejedelmek egybegyűltek * az Úr ellen és az ő Fölkentje ellen.

Ugyanez.

Dicsőség...

A törvénszegőkhöz, kik elfogtak téged, * így szóltál türelmesen, Urunk: * Ha meg is vertétek a pásztort * és szétszórtátok a tizenkét juhott, tanítványaimat, * tizenkét ezred angyalnál többet elő tudnék állítani védelmemre, * de türelmes maradok, * hogy beteljesüljön mindaz, * amit prófétáim által titkosan és rejtelmesen mondtam nektek. ** Uram, dicsőség néked!

Most és... ugyanez

Prokimen 4. hang

Hiabavalóságot szólt a szíve, * gonosz mondanivalót gyűjtött össze magának.

Elővers: Boldog, aki észreveszi a szegényt és a nyomorultat.

Olvasmány Zak 11,10-13

Így szól az Úr: Megfogom a szép botomat, és elvetem azt, hogy felbontsam szövetségemet, amelyet minden néppel kötöttem. Fel is bomlott azon a napon: és így megismerik Kánaán lakói a juhokat, amelyek számomra lettek megőrizve, mert ez az Úr szava. Majd így szólok hozzájuk: Ha jönnek látjátok, adjátok ki béretem: vagy pedig hagyjátok! Erre ők harminc ezüstpénzben állapították meg béretem. Ám az Úr azt mondta nekem: „Dobd azt a fazekas olvasztókemencéjébe, hadd lássam, helyes-e, hogy ilyen módon becsültek meg!” Erre fogtam a harminc ezüstöt, és bedobtam az Úr házába, a fazekas kemencéjébe vettem.

Apostol: Gal 6,14-18

Testvérek! Távol álljon tőlem, hogy mással dicsekedjem, mint Urunk Jézus Krisztus keresztyével, mely által a világ megfeszítettett nekem, és én a világnak. Mert Krisztus Jézusban sem a körülmetélés nem ér semmit, sem a körülmetéletlenség, csak az új teremtmény. Békesség és irgalom azoknak, akik ezt a szabályt követik, és Isten Izraelének! Ezután senki se okozzon nekem kellemetlenséget, mert én az Úr Jézus jegyeit viselem testemen. A mi Urunk, Jézus Krisztus kegyelme legyen lelketekkel, testvérek! Amen.

Evangelium: Mt 27,1-56

Mt 27,1-56 (Mt 110)

Abban az időben amikor megvirradt, a főpapok és a nép vénei mindnyájan tanácsot tartottak Jézus ellen, hogy halálra adják. Miután megkötözték, elvezették, és átadták Pilátus helytartónak. Amikor Júdás, az árulója látta, hogy elítélték, megbánta tettét, és visszavitte a harminc ezüstöt a főpapoknak és a véneknek, ezt mondva: „Vétkeztem, elárultam az igaz vért.” Azok pedig azt mondták: „Mi közünk hozzá? A te dolgod!” Erre eldobta az ezüstöt a templomban, aztán eltávozott, elment, és felakasztotta magát. A főpapok pedig fölszedték az ezüstöket, és azt mondták: „Nem szabad a templom kinestárába tenni, mert vér díja.” Miután tanácsot tartottak, megvették rajta a fazekas földjét az idegenek számára temetőnek. Ezért hívják azt a földet még ma is Vérmezőnek. Akkor beteljesedett, amit Jeremiás próféta mondott e szavakkal: „És fogták a harminc ezüstöt, a felbecsültnek árát, akit Izrael fiai becsültek ennyire, és a fazekas telkéért adták, amint az Úr megparancsolta nekem”. Jézus pedig a helytartó előtt állt. A helytartó megkérdezte tőle: „Te vagy-e a zsidók királya?” Jézus azt válaszolta neki: „Te mondd”. Amikor a főpapok és a vének vádolták, semmit sem válaszolt. Erre Pilátus így szólt hozzá: „Nem hallod-e, mi mindent vallanak ellened?” Ő azonban egyetlen szavára sem felelt, úgyhogy a helytartó igen elcsodálkozott. Ünnepe alkalmával a helytartó szabadon szokott bocsátani a tömegnek egy foglyot, akit csak akartak. Volt akkor egy hírhedt fog-

lyuk, akit Barabásnak hívtak. Amikor tehát összegyűltek, Pilátus kérdést intézett hozzájuk: „Kit akartok, hogy elbocsássak nektek: Barabást vagy Jézust, akit Krisztusnak mondanak?” Tudta ugyanis, hogy irigységből adták kezére. Míg ott ült ítélőszékében, a felesége üzenetet küldött neki, mondván: „Semmi dolgod se legyen azzal igazsággal! Mert sokat szenvedtem ma álmomban miatta.” A főpapok és a vének azonban rávették a tömeget, hogy Barabást kérjék, Jézust pedig vessék el. A helytartó tehát föltekintett nekik a kérdést: „Melyiket akarjátok, hogy a kettő közül elbocsássam nektek?” Azok ezt mondták: „Barabást!” Pilátus így szólt hozzájuk: „És mit tegyek Jézussal, akit Krisztusnak mondanak?” Mind azt mondták: „Feszítsd meg!” Azt mondta a helytartó: „De hát mi rosszat tett?” Azok erre még hangosabban kiáltottak: „Feszítsd meg!” Pilátus látva, hogy nem megy semmire, sőt a zavar még fokozódik is, vizet hozatott, és a nép szeme láttára megmosta kezét, miközben ezt mondta: „Ártatlan vagyok ennek az igaznak a véréből. Ti lássátok!” Az egész nép azt mondta: „Az ő vére rajtunk és gyermekeinken!” Akkor elbocsátotta nekik Barabást, Jézust pedig megostoroztatta, és átadta, hogy feszítsék keresztre.

Akkor a helytartó katonái bevitték Jézust a helytartóságra, és odagyűjtötték köré az egész csapatot. Aztán levetkőztették, vörös köpenyt adtak rá, tövisből koszorút fontak, fejére tették, jobb kezébe pedig nádszálat adtak. Majd térdet hajtottak előtte, és így gúnyolták őt: „Üdvözlégy, zsidók királya!” Közben leköpdösték, fogták a nádat, és a fejét verték. Miután így gúnyt űztek belőle, levették róla a köpenyt, és ráadták saját ruháját. Aztán elvezették, hogy keresztre feszítsék. Amint kifelé vonultak, találkozott egy Simon nevű cirenei emberrel. Ezt kényszerítették, hogy vigye a keresztjét. Amikor elérkeztek arra a helyre, amelyet Golgotának neveznek, ami Koponya-helyet jelent, epével kevert bort adtak neki inni, de amikor megízlelte, nem akarta meginni. Miután keresztre feszítették, sorsot vetve megosztottak ruháin, hogy beteljesedjék a próféta mondása: „Elosztották maguk között ruháimat, és köntösömre sorsot vetettek.” És leültek, hogy őrizzék. Feje fölé tették elítélésének okát. Ez volt ráírva: „Ez Jézus, a

zsidók királya.” Akkor vele együtt két gonosztevőt is keresztre feszítettek, az egyiket jobbról, a másikat balról.

Az arra menők fejüket csóválva káromolták, és mondogatták: „Te, aki lebontod a templomot és harmadnapra fölépíted, szabaddítsd meg magad! Ha Isten Fia vagy, szállj le a keresztről!” Ugyanígy mondogatták gúnyolódva a főpapok is az írástudókkal és a vénekkel együtt: „Másokat megszabadított, magát nem tudja megszabadítani. Ha Izrael királya, szálljon le most a keresztről, és hiszünk neki. Az Istenben bízott. Mentse hát meg most, ha akarja! Hisz azt mondta: »Az Isten Fia vagyok«.” Ilyen módon gyalázták a vele együtt megfeszített gonosztevők is. A hatodik órától sötétség lett az egész földön a kilencedik óráig. A kilencedik óra tájban Jézus hangosan felkiáltott, ezt mondva: „Éli, Éli, lamma szabaktani?”, vagyis: „Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?” Ezt hallva pedig az ott állók közül néhányan ezt mondták: „Illést hívja.” Egyikük rögtön odaszaladt, fogott egy szivacsot, ecetbe mártotta, rátűzte egy nádszálla, és inni adott neki. A többiek pedig így szóltak: „Hadd lássuk, eljön-e Illés, hogy megszabadítsa!” Jézus pedig ismét hangosan felkiáltott, és kiadta lelkét. És íme, a templom függőnye kettéhasadt, felülről egészen az aljáig, a föld megrendült, a sziklák megrepedtek, a sírok megnyíltak, és sok elhunyt szentnek feltámadt a teste. Feltámadása után eljöttek a sírokból, bementek a szent városba, és sokaknak megjelentek. A százados és akik vele együtt őrizték Jézust, a földrengés és a történetek láttára igen megijedtek, és azt mondták: „Ez valóban Isten Fia volt”. Volt ott sok asszony is, akik messziről figyelték; azok, akik Galileától kezdve követték Jézust, és szolgáltak neki. Köztük volt Mária Magdolna, Mária, Jakab és József anyja és Zebedeus fiainak anyja.

Lépteimet igazgasd beszéded szerint, és ne uralkodjék rajtam semmi igaztalanság! Ments meg engem az emberek rágalmaitól, hogy megtarthassam parancsaidat! A te orcádat derítsd föl szolgálód fölött, és taníts meg engem igazságaidra! Teljék meg az én szám dicséreteddel, Uram, hogy énekeljem dicsőségedet, egész nap a te nagyvoltodat.

Háromszorszent. Miatyánk... (mint fent)

Konták 8. hang

Az érettünk fölfeszített Üdvözítőt, * jertek, mindnyájan énekeljük: * mert őt látta Mária a keresztfán, és felsóhajtott: * Bárha fölfeszítve szenvedsz is, * te vagy az én Fiam * és én Istenem!

► *(hangfelvétel)*

Uram irgalmazz! *(negyvenszer)*

Ki minden időben és órában, a mennyben és a földön imádandó és dicsőítendő vagy, jóságos, hosszantűrő és sokirgalmú Istenünk, ki az igazakat szereted, a bűnösökön könyörülsz, ki a jövő javak ígérete által mindenkit üdvösségre hívsz, magad, Urunk, fogadd el ez órában a mi imánkat is, és jóságod által igazgasd életünket törvényeid megtartására. Szenteld meg lelkünket és tisztíts meg testünket, igazgasd gondolatainkat, tedd bölcsé és józanná értelmünket, és ments meg minket minden aggodástól, bajtól, fájdalomtól és lelki szenvedéstől. Végy körül minket szent angyalaiddal, hogy az ő védelmük mellett megőriztetve és általuk tanítatva a hit egységére és megközelíthetetlen dicsőséged megértésre vezéreltessünk, mert áldott vagy, örökkön-örökké. Amen.

Uram, irgalmazz! *(háromszor)*

Dicsőség... most és... Ki a keruboknál tiszteltebb és a szeráfoknál hasonlíthatatlanul dicsőbb vagy, ki az Istent, az Igét sérülés nélkül születed, téged valóságos Istenszülő magasztalunk.

Szent atyáink imái által, Úr Jézus Krisztus Istenünk, könyörülj rajtunk! Amen.

Krisztus, igaz világosság, ki megvilágosítasz minden e világra jövő embert, legyen ránk jegyezve orcád világossága, hogy meglásuk benne a megközelíthetetlen fényt! Vezérelj lépteinket parancsolataid teljesítésére, szeplőtelen Anyád és összes szentjeid imái által! Amen.

III. IMAÓRA

Jertek, boruljunk le és imádjuk...

34. zsoltár

Szállj perbe, Uram, azokkal, kik perlekednek velem, támadj az ellenem támadókra! Ragadj fegyvert és pajzsot, és kelj föl, hogy megsegíts! Ránts kardot, és zárd el üldözőim útját! Mondjad lelkemnek: Üdvösséged vagyok! Szégyenüljenek meg és piruljanak, kik lelkemre törnek! Hátráljanak és szégyenüljenek meg, kik rosszat forralnak ellenem! Legyenek, mint a szélhordta por, és az Úr angyala szórja szét őket! Útjuk legyen sötét és síkos, az Úr angyala üldözze őket! Mert ok nélkül veszedelmes csapdát állítottak nekem, ok nélkül ócsárolták lelkemet. Essen ő a csapdába, melyet nem is sejt, elrejtett hálója őt magát ejtse törbe, saját csapdájába, a maga kelepcejébe essen. Az én lelke pedig örvendezni fog az Úrban, és gyönyörködni szabadításában. Minden csontom azt mondja majd: „Uram, Uram, ki hasonló hozzád, aki megszabadítod a szegényt az erősebbek kezéből, a szűkölködőt és nyomorultat az őt kifosztótól?” Hamis tanúk támadtak ellenem, s arról faggattak, miről mit sem tudtam. Jóért rosszal fizettek nekem, meddő dolgokkal árasztották el lelkeket. Én pedig, amikor zaklattak, szőrzsákba öltöztem. Bőjttel aláztam meg lelkeket, és esengve imádkoztam értük. Mint felebarátunknak, mint testvérünknek, úgy kedveskedtem; mint gyászoló és szomorkodó, úgy megalázódtam. Ők pedig kárörömmel egybegyűltek, korbácsokkal gyűltek össze ellenem, és nem is tudtam. Elszéledtek, de csak nem bántottak. Próbára tettek, csúfolódva csúfoltak, és fogukat vicsorgatták rám. Uram, mikor tekintesz reám? Mentsd meg gonoszságuktól lelkeket, az oroszánok közül egyetlen kincsemet! Hálát adok neked, Uram, a nagy gyülekezetben, a népek között dicsérlek téged. Ne örvendjenek bajomon hazug ellenségeim, akik ok nélkül gyűlölnék, és sanda szemmel tekintget-

nek rám! Mert még ha békésen szóltak is hozzám, haragjukban álnok vádat koholtak. Kitátották rám szájukat, mondván: „Úgy kellett, úgy kellett neki, szemünkkel láttuk!” Uram, te láttad ezt, ne hallgass, Uram, ne hagyj el engem! Uram, serkenj föl, figyelj az én ítéletemre, Istenem és Uram, az én ügyemre! Uram, ítélj meg igazságod szerint, én Uram, Istenem, gúnyosan ne neveessenek rajtam! Ne mondják szívükben: „Úgy kellett, a mi lelkünknek ez kellett!” És ne mondhassák: „Most aztán felfaltuk őt!” Szégyenüljenek meg és piruljanak mindnyájan, kik nyomorúságomon örülnek! Szégyen és gyalázat borítsa azokat, kik fölényesen beszélnek velem! Örvendezzenek és vigadjanak, kik igazamat akarják, és mondják mindenkor: „Magasztaltassék az Úr!”, kik az ő szolgája békességét akarják! Nyelvem emlegetni fogja igazságodat, a te dicséretedet naphosszat.

108. zsoltár

Istenem, dicsőítő énekem hallatán ne hallgass, mert bűnös száj és alattomos ajkak nyíltak ki ellenem! Álnok nyelven szóltak ellenem, és körülvettek gyűlölködő szavakkal, ok nélkül támadtak reám. Ahelyett, hogy szeretnének, rágalmaztak engem, én azonban imádkoztam. Rosszal fizetnek nekem a jóért, és gyűlölködéssel szeretetemért. Rendelj föléje még egy bűnöst, a Sátán álljon jobbjá felől! Vétkesként kerüljön ki az ítéletről, még imádsága is váljék vétkekké! Legyen az ő napjainak száma kevés, tisztességét más nyerje el! Fiai legyenek árváká, felesége pedig özveggyé! Bolyongva bujdossanak fiai és kolduljanak, és vessék ki őket lakóhelyükből! Minden javát uzsorás kutassa át, idegenek ragadják el fáradsággal szerzett vagyonát! Ne legyen neki oltalmazója, s ne legyen, ki árváin könyörüljön! Pusztuljon el még ír-magja is, egyetlen nemzedéken belül vesszen ki a neve! Még ősei vétkeire is emlékezzen az Úr, és ne töröltessék el anyja vétke! Legyenek mindezek mindig az Úr előtt, még emlékük is vesszen ki a földről! Mivel nem gondolt arra, hogy irgalmasságot cselekedjék, hanem üldözte a szegény embert és a nyomorultat, és a megtört szívűt halálba juttatta. Szerette az átkot, most érje őt utol, nem akarta az áldást, távozzék hát tőle! Köntösként öltötte magára az átkot, mely mint a víz,

behatolt belsejébe, és mint az olaj a csontjaiba. Legyen rajta, mint a ruha, melybe öltözik, és mint az öv, mely mindenkor körülveszi! Ezt mérje fizetségül az Úr rágalmazóimra, és azokra, kik gonoszul szóltak lelkem ellen! De te, Uram, Uram, cselekedj értem a te nevedért, mert jó a te irgalmad! Szabadíts meg, mert nyomorult és szegény vagyok, és szívem háborog bensőmben! Mint hanyatló árnyék, úgy enyészek el, kivertek engem, mint a sáskarajt. Térdeim elgyöngültek a böjtöléstől, testem elváltozott az olaj hiánya miatt. Gyalázzá lettem nekik, megláttak engem, és fejüket csóválták. Segíts engem, Uram, Istenem, ments meg irgalmasságod szerint! Hadd tudják meg, hogy a te kezded ez, és hogy te tetted ezt, Uram! Ők átkozni fognak, de te megáldasz, akik ellenem támadnak, megszégyenülnek, a te szolgád pedig örvendezik! Öltözzenek szegénybe, kik engem rágalmaznak, és mint palást, úgy vegye körül őket szegyenük! Hangos szóval hálát adok az Úrnak, és a sokaság előtt dicsérem őt. Mert ott állt a szegénynek jobbjára felől, hogy megszabadítsa az üldözőktől lelkemet.

50. zsoltár

Könyörülj rajtam, Isten, a te nagy irgalmasságod szerint, és könyörületed sokasága szerint töröld el gonoszágomat! Moss meg engem mindinkább gonoszágomból, és bűnömből tisztíts meg engem! Mert elismerem gonoszágomat, és bűnöm előttem van mindenkor. Egyedül ellened vétettem, és gonoszt előtted cselekedtem. Hogy igaznak bizonyulj igéidben, és győztesnek ítéletedben. Mert íme, vétékben fogantattam, és bűnökben fogant engem anyám. Mert íme, az igazságot szereted, a te bölcsességed titkos és elrejtett dolgait kinyilatkoztattad nekem. Hints meg engem izzóppal, és megtisztulok, moss meg engem, és a hónál fehérebb leszek. Add, hogy örömet és vigasságot halljak, és örvendezzenek megalázzott csontjaim! Fordítsd el orcádat bűneimről, és töröld el minden gonoszágomat! Tiszta szívet teremts bennem, ó Isten, és az igaz lelket újítsd meg benső részeimben! Ne vess el engem színed elől, és Szent Lelkedet ne vedd el tőlem! Add vissza nekem üdvözítésed örömét, és uralkodó lélekkel erősíts meg engem! Megtanítom utaidra a

gonoszokat, és az istentelenek hozzád térnek. Szabadíts meg engem a vérbűntől, Isten, üdvösségem Istene, és nyelvem magasztalni fogja a te igazságodat! Uram, nyisd meg ajkaimat, és szám a te dicséretedet fogja hirdetni! Mert ha kedvelnéd, áldozatot adtam volna, de az égő áldozatokban nem telik kedved. Áldozat Istennek a töredelmes lélek, a töredelmes és alázatos szívet, ó Isten, nem veted meg. Tégy jót, Uram, jóakaratedből Sionnal, hogy felépüljenek Jeruzsálem kőfalai! Akkor veszed kedvesen az igazság áldozatát, az ajándékot és égőáldozatokat, akkor tesznek oltárodra borjakat.

Dicsőség... most és... Alleluja, alleluja, alleluja! Dicsőség néked, Isten! *(háromszor)* Uram irgalmazz! *(háromszor)*

Dicsőség... tropár 1. hang

Urunk, mindenségnek Élete! * Halálra ítélték téged a zsidók, * akik pálcád segítségével keltek át a Vörös tengeren; * keresztfára feszítettek téged; * s kik a sziklából édes vizet kaptak, * téged epével itattak. * De te mindezt önként elviselted, Krisztus, * hogy minket az ellenség rabságából megszabadíts. * Istenünk, dicsőség néked!

Most és... theotokion (recitálva)

Istenszülő, te vagy a valódi szőlővessző, ki megnövesztetted nekünk az élet gyümölcsét. Hozzád könyörgünk: Imádd a szent apostolokkal és minden szenttel együtt érettünk az Uralkodót, hogy irgalmazzon a mi lelkünknek!

Idiomelon 8. hang

A zsidóktól való félelmében, * a te barátod és kedvelted, Péter, * megtagadott téged, Uram, * majd keseregve így kiáltott föl: * Könynyeimet ne vedd meg: * mert azt mondtam, hogy megőrzöm hűségemet, * és ígéretemet mégsem tartottam meg. * A mi bűnbánatunkat is így fogadd, Urunk, * és könyörülj rajtunk!

Ugyanez.

Elővers: Hallgasd meg szavaimat, Uram! Értsd meg kiáltásomat!

Drága kereszted előtt a katonák csúfolódtak veled, * a mennyei hadak pedig csak álmélkodtak ezen, * mert a megcsúfolás koszorú-

ját te vetted magadra, * ki a földet virágkoszorúval díszítetted fel; * megcsúfoltatva palástot öltöttél, * ki a szilárd boltozatot fellegekkel öltöztetted; * ilyen gondviselésben nyilvánult meg a te jóindulatod, * és a te nagy kegyelmed, Üdvözítő Urunk!

Elővers: Figyelj könyörgésem szavára, én Királyom és én Istenem!

Ugyanez.

Dicsőség... 5. hang

A keresztre szögezve, * így kiáltottál fel, Uram: * Miért akartok engem megölni, ó zsidók? * Talán azért, hogy a hozzátok tartozó inaszakadtakat meggyógyítottam, * a halottakat, mintegy álomból feltámasztottam, * a vérfolyásos asszonyt épségre hoztam, * a kánaánin megkönyörültem? * Miért akartok engem megölni, ó zsidók? * Majd meglátjátok, hogy Krisztus az, * akit most átszúrtok, ti törvénszegők!

Most és... ugyanez

Prokimen 4. hang (37. zsoltár)

Mert én az ostorozásra is kész vagyok, * és fájdalommal előttem van mindenkor.

Elővers: Uram, ne feddj meg engem felindulásodban!

Olvasmány: Iz 50, 4-11

Az Úr művelt nyelvet ad nekem, hogy tudjam, mikor kell megszólalnom. Reggelenként maga elé állított, s fület adott arra, hogy hallgassam az Úr tanítását. Megnyitja az Úr a fületem, én pedig nem vagyok engedetlen, s nem is ellenkezem. Hátamat átadtam a korbácsolásra, orcámat pedig az ütlegeknek. Arcomat nem fordítottam el a leköpdősések szégyenétől. Az Úr az én segítőm lett, azért nem szégyenkezem, hanem olyanná tettem arcomat, mint a kemény szikla, és tudtam, hogy nem szégyenülök meg, mert közel van az, aki igazságot szolgáltat nekem. Ki szállhat velem perbe? Tüstént álljon elém! Ki ítél el engem? Jöjjön ide, a közelembem! Íme, az Úr, az Úr az én segítőm. Ki árthat nekem? Íme, mindnyájan elenyésztek, mint egy ruha, és moly emészt meg benneteket. Ki féli közületek az Urat?

Az hallgasson szavára! Ti, akik sötétben jártok és nincs világosságotok, bízhatok az Úr nevében, és támaszkodjatok Istenre! Íme, ti mindnyájan tüzet gyújtotok és erős lángot égettek. Járjatok hát a tüzetek fényében és a lángban, amelyet meggyújtottatok! Érettem történt ez veletek, s gyötrelmes lesz majd a szendergésetek.

Apostol: Róm 5, 6-10

Testvérek! Krisztus akkor, amidőn még erőtlenek voltunk, a meghatározott időben meghalt a gonoszokért. Pedig az igaz emberért is aligha hal meg valaki, legföljebb a jótevőért hajlandó meghalni. Az Isten azonban azzal bizonyítja irántunk való szeretetét, hogy amikor még bűnösök voltunk, Krisztus meghalt érettünk. Azért most, miután már megigazultunk a vére által, sokkal inkább megment minket a haragtól. Ha ugyanis akkor, amikor még ellenségei voltunk, Fiának a halála által kiengesztelődött velünk az Isten, mennyivel inkább nyerünk üdvösséget megszabadulva az ő élete által!

Evangelium: Mk 15, 16-41

Abban az időben a katonák bekísérték Jézust a palotaudvar belséjébe, a pretóriumba, és egybehívták az egész helyőrséget. Biborba öltöztették, tövisből font koszorút tettek a fejére, és elkezdték őt így köszöntgetni: „Üdvözlégy, zsidók királya!” A fejét náddal verték, leköpdösték és gúnyból térdet hajtva hódoltak előtte. Azután, hogy kigúnyolták, levették róla a bibort, és a saját ruháit adták rá. Ezután kivezették, hogy keresztre feszítsék. Az egyik arra menő embert, a cirenei Simont, Alexander és Rufusz apját, aki éppen a mezőről jött, kényszerítették, hogy vigye a kereszjtét. Így elvezették őt egy Golgota nevű helyre, ami Koponya-helyet jelent. És mirhával vegyített bort adtak neki inni, de ő nem fogadta el. Keresztre feszítették, majd megosztottak ruháján, sorsot vetve, hogy kinek mi jusson. A harmadik óra volt, amikor keresztre feszítették. Az elítélésének okát jelző táblára ezt írták: „A zsidók királya.” Vele együtt két rablót is fölfeszítettek, az egyiket jobb, a másikat bal felől. Így beteljesült az Írás: „A gonoszok közé sorolták.” Az arra menők káromolták, csóválták a

fejüket és mondogatták: „Te, aki lerombolod a templomot, és három nap alatt felépíted, mentsd meg magadat, és szállj le a keresztről!” A főpapok és az írástudók szintén gúnyolódtak, egymás között ezt mondván: „Másokat megmentett, magát nem tudja megmenteni. A Krisztus, Izrael királya, szálljon le most a keresztről, hogy lássuk és higgyünk neki!” Gyalázták azok is, akiket vele együtt fölfeszítettek.

A hatodik óra táján pedig az egész földre sötétség borult, egészen a kilencedik óráig. A kilencedik órában Jézus hangosan felkiáltott: „Éli, Éli, lamma szabaktáni?” Ez annyit jelent: „Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?” Az ott állók közül néhányan hallották, és azt mondták: „Lám, Illést hívja.” Valaki odafutott, és ecetbe mártott szivacsot nádszálla tűzve, inni adott neki e szavakkal: „Hadd lássuk, eljön-e Illés, hogy levegye őt!” Jézus hangosan felkiáltott, és kilehelte lelkét. A templom függönye ekkor kettéhasadt felülről egészen az aljáig. Amikor a szemközt álló százados látta, hogy fölkiáltva kilehelte lelkét, így szólt: „Ez az ember valóban Isten Fia volt.” Asszonyok is álltak ott, és messziről szemlélték. Köztük volt Mária Magdolna, Mária, az ifjabb Jakab és József anyja és Szalóme. Ezek már Galileában is követték őt és a szolgáltak neki. Rajtuk kívül még többen is jelen voltak, akik vele együtt mentek föl Jeruzsálembe.

Áldott legyen az Úr! Áldott legyen az Úr minden nap! Szerencsés utat készít nekünk a mi üdvösségünk Istene. A mi Istenünk a szabadtó Isten.

Háromszorszent. Miatyánk... (mint fent)

Konták 8. hang

Az érettünk fölfeszített Üdvözítőt, * jertek, mindnyájan énekeljük: * mert őt látta Mária a keresztfán és felsóhajtott: * Bárha fölfeszítve szenvedsz is, * te vagy az én Fiam * és én Istenem!

Uram irgalmazz! (negyvenszer) Ki minden időben... Uram, irgalmazz! (háromszor) Dicsőség... most és... Ki a keruboknál... Az Úr nevében... Szent atyáink imái által...

Mindeneket fenntartó Uralkodó Atyaisten, egyszülött Fiú: Úr Jézus Krisztus, és Szentlélek, egy Istenség, egy hatalom, irgalmazz nekünk, bűnösöknek, s neked tetszően üdvözíts minket, érdemetlen szolgálodat, mert áldott vagy mindörökkön örökké! Amen.

VI. IMAÓRA

Jertek, boruljunk le és imádjuk...

53. zsoltár

Isten, a te nevedben üdvözíts engem, és erőddel szolgálts igazságot nekem! Isten, hallgasd meg imádságomat, fogadd füledbe ajkaim igéit, mert idegenek támadtak ellenem, hatalmasok keresték lelkemet, és Istent észre sem vették maguk előtt. De íme, Isten segítségemre siet, és az Úr oltalmazója lelkemnek. Fordítsd vissza a rosszat ellenségeimre, igazságod szerint veszítsd el őket! Készséges szívvel mutatok be neked áldozatot, és hálát adok a te nevednek, Uram, mert jó az, mert minden szorongatásból megszabadítottál engem, és ellenségeimre fölülről nézhet a szemem!

139. zsoltár

Ments meg engem, Uram, a gonosz embertől, az álnok férfiútól szabadíts meg engem! Azoktól, kik gázságot forralnak szívükben, akik egész nap háborúságot szítanak! Fenik a nyelvüket, mint a kígyó, viperaméreg van ajkaik alatt. Őrizz meg engem, Uram, a bűnös kezétől, szabadíts meg a gazemberektől, akik már kieszték, hogy jártamban elgáncsoljanak! Csapdát állítottak nekem a kevélyek, hálót feszítettek ki lábam elé, az út mellett gáncsot vetettek. Azt mondtam az Úrnak: Istenem vagy, halld meg, Uram, könyörgésem hangját! Uram, Uram, üdvösségem ereje, árnyékkoddal oltalmaztad fejemet a harc napján! Ne adj át engem, Uram, akaratom ellenére a bűnösnek! Tervet szöttek ellenem, ne hagyj el engem, nehogy felülkerekedjenek! Legfőbb ármánykodásuk: ajkaik fáradsága borítsa el őket. Izzó parázs hull majd rájuk, nyomorúságokba taszítod őket,

és nem fogják kiállni azokat. Az álnok nyelvű férfinak nincs nyugta a földön, az igazságtalan férfit pusztulásba döntik gonoszságai. Tudom, hogy az Úr ítéletet hoz a szűkölködőnek, és igazságot szolgáltat a szegénynek. Az igazak pedig hálát adnak a te nevednek, és színed előtt az egyenes szívűek otthonra lelnek.

90. zsoltár

Aki a Fölséges segítségében lakik, a menny Istenének oltalmában marad. Mondhatja az Úrnak: oltalmazóm vagy te és menedékem, én Istenem, őbenne bízom. Valóban, ő megszabadított engem a vadászok csapdájából és a zavaró beszédtől. Vállaival beárnyékoz téged, és az ő szárnyai alatt bizalommal lehetsz. Pajzsként vesz körül az ő igazsága, nem fogsz félni éjszakai rémülettől, a nappal repülő nyíltól, a sötétben lopakodó bajtól és a délben támadó gonosz lélektől. Essenek el bár ezren oldalad mellől és tízezren jobbod felől; hozzád ez nem fog közeledni, hanem saját szemeddel észreveszed, és a bűnösök bűnhődését meglátod. Mert te vagy, Uram, az én reményem. A Fölségest választottad magadnak menedékül, így baj nem ér téged, és csapás nem közeledik hajlékodhoz. Mert angyalainak parancsol felőled, hogy megőrizzenek minden utadon. Tenyerükön hordoznak téged, hogy kőbe ne üssed lábad. Áspiskígyón és viperán fogsz járni, oroszlánt és sárkányt tiporsz el. „Mivel bennem bízott, megszabadítom őt, oltalmazom őt, mert ismeri nevemet. Hozzám kiált, és én meghallgatom őt; vele vagyok a szorongatásban, kiragadom onnan és megdicsőítem őt. Betöltöm hosszú élettel, és megmutatom neki üdvözitésemet.”

Dicsőség... most és... Alleluja, alleluja, alleluja! Dicsőség néked, Isten! *(háromszor)* Uram irgalmazz! *(háromszor)*

Dicsőség... tropár 2. hang

Üdvösséget szerezte a földön, Krisztus Istenünk; * kiterjesztet legtisztább kezedet a kereszten, * hogy összegyűjtsd a pogány nemzeteket, * kik kiáltják néked: Uram, dicsőség néked!

Most és... theotokion 2. hang

Vétkeink sokasága miatt nincs bátorságunk az Úr elé járulni. De Te, Istenszülő Szűz, imádd érettünk a te szent Fiadat, mert sokat tehet az anyának könnyörgése Urunknak megkérlelésére. Ne vesd meg a bűnösök kérelmét, ó tisztaságos Szűz, mert irgalmas ő és üdvözíthet minket, ki érettünk önként szenvedett.

Idiomelon 8. hang

Ezt mondja az Úr a zsidó népnek: * Mit tettem ellened vagy mivel bántottalak meg téged? * A vakok szemeit megnyitottam, * a leprásokot meggyógyítottam, * talpra állítottam az ágyán fekvő bénát. * Én népem, mit tettem veled? * És ti mivel viszonzótátok azt nekem? * A mannáért epét adtatok, * a sziklából fakasztott vízért pedig ecetet: * és szeretetemért keresztre szögeztetek. * Ez nem tarthat így tovább: * elhívom tehát a pogány nemzeteket, * és ők dicsőítenek engem * az Atyával és Szentlélekkel, *' és nekik adom az örök életet.

Ugyanez.

Elővers (8. hang): Epét adtak nekem eledelül, és szomjúságomban ecettel itattak engem.

Az apostolok kara kiált hozzátok, írástudók, * zsidó farizeusok és tanítók! * Itt a templom, melyet leromboltatok; * íme, a bárány, akit keresztre szegeztetek, * és miután sírba tettétek, saját erejéből föltámadt. * Ne ámítsátok hát magatokat, * hiszen ő az, ki titeket a tenger hullámaiból megmentett, * és táplált a pusztaságban; * ő az élet és a világosság *' és a világ békessége.

Elővers: Ments meg engem, Istenem, mert a vizek már lelkemig hatoltak!

Ugyanez.

Dicsőség... 5. hang

Jertek, Krisztus-hordozó népek, * lássuk, miről tanácskozott Júdas, az áruló, * a törvényszegő papokkal a mi Üdvözítőnk ellen! * Ma halálra ítélték a halhatatlan Igét, * és Pilátusnak átadva őt * a Koptonyák helyén keresztre feszítették * és ezek elszenvédeése közben * az Üdvözítő így kiáltott: * Atyám, bocsásd meg nekik ezt a bűnt, * hogy megismerjék a nemzetek *' a halottak közül való feltámadásomat.

Most és... ugyanez

Prokimen 4. hang

Uram, mi Urunk, * mily csodálatos a te neved az egész földön!

Elővers: Mert nagyszerűséged magasztosabb az egeknél!

Olvasmány: Iz 52,13-54,1

Így szól az Úr: Íme, szolgám értelmes és magasztos lesz, s igen nagy dicsőségre jut. Amint sokan álméltkodtak őt látva, mert anyyira dicstelen volt az emberek között az alakja és nem volt dicsőséges az emberek fiaikhoz képest; úgy majd elcsodálkozik rajta számos nemzet, és királyok fogják be majd szájukat; mert akik még hírt sem kaptak felőle, azok is meglátják, és akik még nem is hallottak, tudomást vesznek róla. Uram, ki hitte volna azt, amit hallottunk, és az Úr karja ki előtt nyilvánult meg? Hírt kaptunk felőle, ki egy gyermekként nőtt fel Előtte, mint gyökér a szomszéd földből. Láttuk őt, és nem volt formás vagy szép, és külső megjelenése nem volt becses, sőt hiányosabb volt az emberek fiainál. Sebekkel teli ember ő, aki tudja, mi a betegség. Arca eltorzult ettől és megvetett lett, és semmibe sem vették. A mi bűneink terhét hordozza, és miattunk szenved, mi pedig úgy tekintettünk fájdalomra, mint Isten csapására és megpróbáltatására. Pedig a mi bűneinkért lett megsebezve, és gonoszságaink miatt lett összetörve. A mi békességünkért van rajta fenyték, és az ő sebei szereztek nekünk gyógyulást. Mi mindnyájan juhok módjára tévelyegtünk, s az ember letévedt útjáról, de az Úr őt szolgáltatta ki bűneink miatt. Ő pedig gyötrelmet szenvedve sem nyitja ki a száját. Mint juhot, leületésre vitték, és elnémul, mint a bárány nyírója előtt, és nem nyitja meg a száját. Megaláztatással lett elvéve ítélete. Az ő nemzedékét ki fogja felsorolni? Mert élete ki lett véve a földről: az én népem gonoszságaiért hurcolták halálba. A gonosztevőket adom oda sírja helyett, és a gazdagokat halála helyett. Mert nem művelt gonoszsgot, és álnokság sem volt ajkán. De az Úr meg akarja tisztítani őt sebeitől. Ha megfizettek bűneitekért, lelketek hosszú életű nemzetséget lát. S elveszi az Úr lelkének fájdalmát,

hogy világosságot mutasson neki és tudatossá alakítsa, hogy megigazulttá tegye az igazat, aki sokaknak jó szolgálatot tett és bűneiket maga hordozta. Ezért sokakat kap majd örökségül, és a hatalmasok osztályrészéből részesedik, akikért halálra adatott a lelke és a gonoszok közé számíttatott. Ő sokak bűneit magára vette, és azoknak vétkeiért lett halálra adva. (54. f.) Örvendj, ó meddő asszony, ki nem szülsz; törj ki ujjongásban és kiált, ki nem vajúdtál; mert több gyermeke van az elhagyottnak, mint annak, akinek férje van!

Apostol: Zsid 2,11-18

Testvérek! A megszentelő és a megszenteltek ugyanattól az egytől való. Ezért az Úr nem szégyelli őket testvéreinek nevezni, mikor azt mondja: „Hirdetni fogom nevedet testvéreimnek, a gyülekezet körében áldalak majd téged”. Majd ismét: „Én őbenne reménykedem”. Aztán: „Íme, itt vagyok én és gyermekeim, akiket Isten adott nekem!” Mivel pedig a gyermekeknek közös a testük és a vérük, ő is hozzájuk hasonlóan részesült ezekből, hogy halála által semmisítse meg azt, akinek hatalma van a halálon, vagyis a sátánt; és így fölszabadítsa azokat, akik a halálfélelem folytán egész életükben rabok voltak. Mert nem angyaloknak fogta pártját, hanem Ábrahám leszármazottjait karolta föl. Ezért minden tekintetben hasonlónak kellett válnia testvéreihez, hogy irgalmas legyen, és hűséges főpap Isten előtt, s így kiengesztelje a nép bűneit. Mivel pedig maga is kísértést szenvedett, tud segíteni azokon, akik kísértésbe esnek.

Evangelium: Lk 23,32-49

Abban az időben Jézussal együtt két gonosztevőt is vittek, hogy vele együtt kivégezzék. Amikor odaértek arra a helyre, amelyet Koponya-helynek hívtak, ott keresztre feszítették őt, és a gonosztevőket is, az egyiket jobbról, a másikat balról. Jézus pedig így szólt: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.” Ruháit elosztották és sorsot vettek rá. A nép bámészkodva állt ott, a főemberek pedig így gúnyolódtak vele: „Másokat megmentett, mentse meg magát, ha ő a Krisztus, az Isten választottja.” Gúnyt úztek

belőle a katonák is. Odamentek, és ecettel kínálták és ezt mondták: „Ha te vagy a zsidók királya, szabadítsd meg magadat!” Görög, latin és héber betűkkel megírt felirat is volt fölötte: „Ez a zsidók királya.” A megfeszített gonosztevők közül az egyik ezekkel a szavakkal káromolta: „Ha te vagy a Krisztus szabadítsd meg magadat és minket is!” A másik azonban megróttá őt, és így válaszolt: „Nem félsz-e az Istentől? Hiszen téged is ugyanaz az ítélet sújt. Minket ugyan jogosan, mert tetteink méltó büntetését kapjuk. De ő semmi rosszat sem cselekedett.” Majd így szólt Jézushoz: „Emlékezzél meg rólam, Uram, mikor eljössz a te országodban.” Jézus ezt mondta neki: „Bizony mondom neked, ma velem leszel a Paradicsomban.”

A hatodik óra körül pedig sötétség lett az egész földön a kilencedik óráig. A nap elsötétedett, a templom függőnye közepén kettéhasadt. Jézus ekkor hangosan felkiáltott: „Atyám, kezedbe ajánlom lelkemet.” E szavakkal kilehelte lelkét. Amikor a százados látta, ami történt, ezekkel a szavakkal dicsőítette az Istent: „Ez az ember valóban igaz volt.” És az egész sokaság, amely összeverődött erre a látványra, a történetek láttán mellét verve hazatért. Jézus valamennyi ismerőse, velük az asszonyok, akik Galileából követték őt, távolabb állva látták ezt.

Hamar előzzön meg minket a te irgalmasságod, Uram, mert igen szegények lettünk. Segíts meg bennünket, szabadító Istenünk, és a te neved dicsőségért, Uram, szabadíts meg minket, és bocsásd meg vétkeinket a te nevedért!

Háromszorszent. Miatyánk...

Konták 8. hang

Az érettünk fölfeszített Üdvözítőt, * jertek, mindnyájan énekeljük; * mert őt látta Mária a keresztfán és felsóhajtott: * Bárha fölfeszítve szenvedsz is, * te vagy az én Fiam * és én Istenem!

Uram irgalmazz! (negyvenszer) Ki minden időben... Uram, irgalmazz! (háromszor) Dicsőség... most és... Ki a keruboknál... Az Úr nevében... Szent atyáink imái által...

Erők Ura és Istene, s minden teremtmény alkotója, ki leírhatatlan irgalmad jóvoltából egyszülött Fiadat, a mi Urunk Jézus Krisztust, küldted le nemünk üdvözítésére, kinek drága keresztye által bűneink adóslevelét szétszakítottad s a sötétség kezdeteit és hatalmasságait legyőzted, magad, emberszerető Uralkodónk, fogadd el tőlünk is, bűnösöktől, e hálaadó és engesztelő imákat. Ments meg minket minden veszedelmes és sötét bűnbeeséstől, s minden, lelki romlásunkat kereső, látható és láthatatlan ellenségtől! Szegezd át félelmeddel testünket, és ne hagyd szívünket gonosz gondolatokra és cselekedetekre hajlani, hanem töltsd el lelkünket utánad való vágyakozással, hogy állandóan feléd tekintve és a tőled jövő világságtól kalauzolja s a megközelíthetetlen örök fényt tartva szemünk előtt, szünet nélkül való imádást mutassunk be neked, a kezdet nélküli Atyának, s veled együtt kezdet nélküli egyszülött Fiadnak és legszentebb, jóságos és életteremtő Lelkednek, most és mindenkor s mindörökkön örökké. Amen!

IX. IMAÓRA

Jertek, boruljunk le és imádjuk...

68. zsoltár

Ments meg engem, Istenem, mert a vizek már lelkemig hatoltak! Mélységes iszapba süllyedtem, és nincs hol megállnom; A tenger mélységébe estem, s a vihar elmerített engem. Belefáradtam a kiáltozásba, torkom berekedt, szemem kimerült, míg Istenemben reménykedtem. Többen vannak, mint fejemen a hajszál, akik ok nélkül gyűlölnék engem. Erőre kaptak ellenségeim, akik igaztalanul üldöznek engem; amit el sem vettem, azt kell visszafizetnem. Isten! Te ismered balgaságomat, és vétkeim nincsenek titokban előtted. Miattam ne érje szégyen azokat, akik téged várnak, Uram, erők Ura!

Ne szégyenüljenek meg miattam, akik téged keresnek, Izrael Iste-
ne! Mert érted szenvedtem a gyalázatot, arcomat szégyen borította
el. Idegenné lettem atyám fiai között, és jövevényyé anyám fiainál.
Mert emészt a buzgóság házadért, és a téged gyalázók szidalmai
rám hullottak. Bőjtölésbe burkoltam lelkemet, és ez is gyalázatom-
ra vált. Szőrzsák lett az öltözékem, * és rajtam példálózna. Ellenem
áskálódtak, kik a kapukban ültek, és rólam énekeltek, akik bortól
ittasodtak. Én pedig tehozzád imádkozom, Uram, itt az ideje jóaka-
ratodnak, Istenem, irgalmad sokasága szerint hallgass meg engem
a te üdvözítő igazságod szerint! Ments ki engem a sárból, hogy bele
ne süllyedjek, szabadíts meg engem azoktól, kik engem gyűlölnek,
és a vizek mélységéből! Ne merítsen el a víz árja, ne nyeljen el engem
a mélység, és ne zárja rám száját a kút! Hallgass meg engem, Uram,
mert kegyes a te irgalmad, könyörületed sokasága szerint tekints
rám. Ne fordítsd el arcodat a te szolgáltól, mert szorongattatom,
gyorsan hallgass meg engem! Figyelj lelkemre, és szabadíts meg
azt, ellenségeim közül ments meg engem! Hiszen te ismered gya-
lázatomat, megszégyenülésemet és pironkodásomat. Előtted van-
nak mindnyájan, kik engem szorongatnak, szidalom és megalázta-
tás várt lelkemre. Vártam, hogy valaki együttérez, de nem volt, és
aki megvigasztal, de nem találtam. Epét adtak nekem eledelül, és
szomjúságomban ecettel itattak engem. Válgék az ő asztaluk törre
előttük, megtorlássá és kelepcevé! Homályosodjon el szemük, hogy
ne lássanak, derekukat mindenkorra görbítsd meg! Öntsd ki rájuk
haragodat, és haragod indulata érje el őket! Lakhelyük válgék pus-
tasággá, és hajlékaiknak ne legyen lakója! Mert azt üldözték, akit te
sújtottál, és sebeim fájdalmát csak gyarapították. Számolj még vét-
keket az ő vétkeikhez, és ne jussanak el igazságodba! Töröltessenek
ki az élők könyvéből, és ne legyenek beírva az igazak közé! Én sze-
gény vagyok és szenvedő, de a te szabadításod, Isten, oltalmazzon
engem! Dicsérem majd Istenemnek nevét énekkal, magasztalom őt
dicsérettel, s ez kedvesebb lesz Istennek a fiatal borjúnál, amelynek
szarva és körme van. Lássák a szegények és vigadjanak; keressétek
Istent, és élni fog lelketek, mert az Úr meghallgatja a szegényeket,

és foglyait nem veti el. Dicsérjétek őt, egek és föld, a tenger és minden, ami abban mozog! Mert Isten megszabadítja Siont, és fölépülnek majd Júda városai, s ott fognak lakni, és örökségül kapják azt. Szolgáidnak ivadéka veszi birtokba azt, és azok fognak lakni abban, akik szeretik a te nevedet.

69. zsoltár

Isten, figyelj az én megsegítésemre, Uram, siess segítségemre! Szégyenüljenek meg és valljanak gyalázatot, kik lelkemet keresik! Térjenek hátra és kerüljenek, akik rosszat akarnak nekem; térjenek hátra azonnal megszégyenülve, kik azt mondják nekem: Úgy kell, Úgy kell! Örvendezzenek és vigadjanak tebenned mindnyájan, kik téged keresnek, Isten, és mondják mindnyájan, akik szeretik szabaddításodat: Magasztaltassék az Úr! Én pedig szűkölködő és szegény vagyok; Isten, segíts meg engem! Én segítőm és szabadítóm vagy te; Uram, ne késlekedj!

85. zsoltár

Hajtsd hozzám, Uram, füledet, és hallgass meg engem, mert én szűkölködő és szegény vagyok! Őrizd meg lelkemet, mert neked vagyok szentelve! Szabadítsd meg benned bízó szolgálodat, én Istenem! Irgalmazz nekem, Uram, mert egész nap hozzád kiáltok! Vidámitd meg a te szolgáló lelkét, mert hozzád emelem lelkemet! Mert te, Uram, jóságos vagy és szelíd, és nagyirgalmú mindazokhoz, akik téged segítségül hívnak. Hallgass meg, Uram, imádságomat, és figyelj könyörgésem szavára! Szorongatásom napján hozzád kiáltok, mivel te meghallgattál engem. Nincs hozzád hasonló, Uram, az istenek között, és semmi sem fogható műveidhez. Eljön minden nemzet, amelyet alkottál, eléd borul, Uram, és dicsőíti majd a te nevedet. Mert nagy vagy te, és csodákat művelsz, egyedül te vagy Isten. Vezess engem, Uram, a te utadon, és igazságodban fogok járni; hadd örüljön szívem, hiszen féli a te nevedet! Hálát adok neked, Uram, Istenem, teljes szívemből, és dicsőítem a te nevedet mindörökké. Mert nagy a te irgalmad irántam, és kimentetted lelkemet az alvilág mélyéből.

Isten! Törvénszegők támadtak ellenem, és erőszakosok gyülekezete tört a lelkemre; de nem számoltak veled. Pedig te, Uram Isten, könyörületes vagy és irgalmas, türelmes, nagyirgalmú és igazságos. Tekints rám, és könyörülj rajtam, adj erőt szolgálóknak, és szabadítsd meg szolgálód fiát! Add nekem jószágod jelét, hogy gyűlölőim lássák, és megszegyenüljenek, te, Uram, megsegítettél és megvigasztaltál engem.

Dicsőség... most és... Alleluja, alleluja, alleluja! Dicsőség néked, Isten! *(háromszor)* Uram irgalmazz! *(háromszor)*

Dicsőség... tropár 8. hang

Látván a gonosztevő az élet Urát a kereszten függni, mondá: * Ha nem a megtestesült Isten lenne, * aki velünk fölfeszítve van, * a nap az ő fényét nem rejtette volna el, * és a föld sem indult volna meg rengések közt. * De ki mindnyájunkért szenvedsz, emlékezzél meg rólam, Uram, * midőn eljössz a te országodba!

Most és... Theotokion

Ki miérettünk születél a Szűztől, és a keresztet elszenvetted, Jóságos, és legyőzted halállal a halált, s feltámadtál, mint Isten, ne vedd meg saját kezéd alkotását, hanem mutasd meg, ó kegyelmes, a te emberszeretetedet, s fogadd el az érettünk esedező Istenszülőt, és üdvözítsd a vétkes emberi nemet, Üdvözítő!

Idiomelon 7. hang

Rettentő volt látni, * hogy az ég és a föld Alkotója kereszten függ. * A nap elsötétült, a nappalból éjszaka lett, * a föld pedig kibocsátotta a halottak testét. * Azokkal együtt mi is hódolunk előtted, * Krisztus, üdvözíts minket!

Ugyanez.

Elővers (2. hang): Elosztották maguk között ruháimat, és köntösömre sorsot vetettek.

Midőn a gonoszok keresztre szögezték a dicsőség Urát, * így szólott hozzájuk: * Mivel sértettelek meg titeket, * vagy mivel haragítottalak meg benneteket? * Vajon előttem ki mentett meg a szorongá-

tások közepett? * Akkor miért viszonzóztatok rosszal a tőlem kapott javakat? * A tűzoszlopért a keresztre szögezték, * a világító felhőért sírt ástatok nekem, * a mannáért epével kínáltok, * a sziklából fakasztott vízért ecettel itattok, * de elhívom a nemzeteket, * s azok majd dicsérni fognak engem *’ az Atyával és Szentlélekkel együtt.

Elővers: Epét adtak edeledül, és szomjúságomban ecettel itattak engem.

Ugyanez.

6. hang

(Előszőr a karvezető éneklé el áhítattal közében, majd pedig Dicsőség... most és...-re a teljes kar mély meghajtásokkal.)

Ma a fára függesztetik az, * ki a földet a vizekre függeszté;

Ma a fára függesztetik az, * ki a földet a vizekre függeszté;

Ma a fára függesztetik az, * ki a földet a vizekre függeszté;

tövískoszorúval koszorúzzák az angyalok királyát, * vörös ruhába öltöztetik azt, * ki az eget felhőkkel felruházta, * veréssel illetik azt, * ki a Jordán vízében Ádám bűnét lemosta; * szögekkel kegyetlenül fölszögezik * az Anyaszentegyház üdvözítő Jegyesét, * lándzsával átdöfik a Szűznek Fiát. * Leborulunk a te kínszenvedésed előtt, Krisztus! * Leborulunk a te kínszenvedésed előtt, Krisztus! * Leborulunk a te kínszenvedésed előtt, Krisztus! * Mutasd meg nekünk *’ a te dicső föltámadásodat is!

Prokimen 6. hang

Így szólt szívében az esztelen: * „Nincs Isten!”

Elővers: Nincs, aki jót tenne, egyetlen egy sincs.

Olvasmány: Jer 11,18-23; 12,1-5.9-11; 14-15

Add tudtomra, Uram, és tudni fogom! Akkor láttam az ő szándékaikat. Én pedig olyan voltam, mint valami szelíd bárány, melyet áldozatra visznek, s nem tudtam, hogy milyen terveket szöttek ellenem mondván: „Jertek, tegyünk fát az ő kenyérébe, és irtsuk ki őt az élők földjéről, hogy még a nevét se említsék többé!” Seregeknek Ura, ki igazságosan ítélsz és vizsgálod a veséket és szíveket, hadd

lássam, hogyan állsz bosszút rajtuk, mert előtted tártam fel igaz ügyemet. Ezért így szól az Úr az anatóti férfiaknak, akik életemre törnek, és azt mondják: „Ne prófétálj az Úr nevében, mert különben meghalsz a kezünk által!” „Íme, én meglátogatom őket: ifjaid kard által esnek el, fiaik és leányaik pedig éhen vesznek, és senki sem marad meg közülük, mert veszedelmet hozok Anatótférfiakra, amikor meglátogatom őket.” — Neked van ugyan igazad Uram, és én csak mentegetőzöm. Mégis hadd szóljak hozzád ítéleteidről! Miért sikeres a gonoszok útja? Miért van jó dolguk azoknak, akik minden törvényszegést eltérnek? Elültetted őket és ők gyökeret vertek, gyermekeket nemzettek és gyümölcsöt hoztak. Közel vagy te a szájukhoz, de messze a veséjüktől. Engem pedig ismersz, Uram, te látsz, hiszen próbára tetted a szívemet a te színed előtt. Gyűjtsd össze őket, mint az áldozatra szánt juhnyáját, és készítsd el őket leölésük napjára! Meddig gyászoljon még a föld, és száradjon a mező minden füve az ott lakók gonoszsága miatt? Elpusztult már a jószág és a madár, mert azt mondják: „Isten nem látja meg utunk végét; lábaink ugyanis elfutnak és kifárasztanak téged.” Gyűjtsétek egybe a mező minden vadállatát, és jöjjenek, hogy egyenek! Sok pásztor pusztította szőlőmet, tönkretette osztályrészemet, járhatatlan pusztasággá tették várva várt örökségemet, semmivé foszlott az. Így szól az Úr minden gonosz szomszédomról, akik hozzányúltak az én örökségemhez, amelyet elosztottam az én népemnek, Izraelnek: íme, én kiszakítom őket az ő földjükről, és Júda házát is kiragadom közülük, és miután kiragadom, visszahozom őket és megkönyörülök rajtuk, és visszahelyezem őket, mindegyiket az ő örökségébe, és mindegyiküket az ő földjére.

Apostol: Zsid 10, 19-31

Testvérek! Jézus Krisztus vére által teljes bizalommal juthatunk be a szentélybe azon az új és élő úton keresztül, amelyet ő nyitott meg számunkra a saját testén keresztül. Mert főpapunk is van, akit Isten az ő háznépe fölé rendelt. Járuljunk hát hozzá igaz szívvel és hívő meggyőződéssel, hiszen szívünk már megtisztult a rossz lelki-

ismerettől, és testünket is tiszta víz mosta le! Tartsunk ki rendületlenül reménységünk hitvallása mellett, mert hűséges az, aki az ígéretekre tette. Legyen gondunk arra, hogy szeretetre és jótettekre buzdítsuk egymást! Saját gyülekezetünket ne hagyjuk el, mint némelyek szokták, hanem buzdítsuk egymást annál inkább, minél közelebb érzitek azt a napot! Ha ugyanis az igazság teljes fölismerése után szántszándékkal vétkezünk, már nem használ a bűneinkért bemutatott áldozat, hanem rettenetes ítélet vár ránk és a tűz lángja, mely megemésztja a lázadókat. Aki Mózes törvényét megszegte, annak két vagy három tanú szavára irgalom nélkül meg kellett halnia. Gondolhatjátok, mennyivel súlyosabb büntetést érdemel az, aki lábbal tiporja az Isten Fiát, és semmibe veszi a szövetség véré, amely által megszentelődött, a kegyelem lelkét pedig megveti. Mert ismerjük azt, aki így szólt: „Enyém a megtorlás, én majd megfizetek”. Majd ismét: „Az Úr ítéletet mond népe fölött”. Rettenetes az élő Isten kezébe esni.

Evangelium: Jn 19,23-37

Abban az időben, amikor Jézust keresztre feszítették, fogták ruhadarabjait, és négy részre osztották, minden katonának egy-egy részt, majd pedig a köntösét is. A köntöse varratlan volt, egy daraból szöve. Ezért így szóltak egymás között: „Ne hasítsuk szét, hanem vessünk rá sorsot, hogy kié legyen!” Így teljesedett be az Írás: „Elosztották maguk között ruháimat, és köntösömrre sorsot vetettek.” Így bántak vele a katonák.

Ott állt pedig Jézus kereszttje mellett az ő anyja, anyjának nővére, Mária, Kleofás felesége és Mária Magdolna. Jézus látva anyját és az ott álló tanítványt, akit szeretett, így szólt anyjához: „Asszony, íme a te a fiad!” Azután így szólt a tanítványhoz: „Íme, a te anyád!” És attól az órától fogva házába fogadta őt a tanítvány.

Ezután Jézus tudva, hogy már minden beteljesedett, hogy beteljesedjék az Írás, így szólt: „Szomjazom!” Volt ott egy ecettel teli edény. Azok pedig szivacsot mártottak az ecetbe és izsópra tűzve, szájához emelték. Amint tehát Jézus megízlelte az ecetet, ezt

mondta: „Beteljesedett”, és lehajtva fejét, átadta lelkét. A zsidók tehát, hogy ne maradjanak a kereszten a testek azon a szombaton, mivelhogy előkészületi nap volt, kérték Pilátust, hogy törjék meg azok lábszárát és vegyék le őket. Az a szombat ugyanis nagy ünnep volt. Odamentek tehát a katonák, és az elsőnek eltörték a lábszárát, majd a másíknak is, akit vele együtt keresztre feszítettek. Amikor azonban Jézushoz értek, mivel látták, hogy már meghalt, nem törték meg a lábszárát, hanem az egyik katona lándzsával átszúrta az ő oldalát, és nyomban vér és víz folyt ki. Aki pedig látta, tanúságot tett róla és igaz a tanúsága, és ő tudja, hogy igazat mond, hogy ti is higgyetek. Ezek ugyanis azért történtek, hogy beteljesedjék az Írás: „Csontját ne törjétek össze!” Egy másik írás pedig ezt mondja: „Arra tekintenek majd, akit átszúrtak.”

Kérünk, ne adj kézbe minket mindörökre a te nevedért, és ne bontsd föl szövetségedet; és ne vond meg tőlünk irgalmasságodat Ábrahámért, a te kedveltedért, Izsákért, a te szolgálédért és Izraelért, a te szentedért!

Háromszorszent. Miatyánk...

Konták 8. hang

Az érettünk fölfeszített Üdvözítőt, * jertek, mindnyájan énekeljük; * mert őt látta Mária a keresztfán és felsóhajtott: * Bárha fölfeszítve szenvedsz is, * te vagy az én Fiam *' és én Istenem!

Uram irgalmazz! (negyvenszer) Ki minden időben... Uram, irgalmazz! (háromszor) Dicsőség... most és... Ki a keruboknál... Az Úr nevében... Szent atyáink imái által...

Uralkodó Úr Jézus Krisztus Istenünk, ki bűneink iránt hosszantűrő vagy, s elérnünk engedted ezt az órát, melyben az életadó keresztfán függél, a megtért gonosztevőnek a Paradicsomba való bejutásra utat nyitottál, és haláloddal a halált legyőzted — légy irgalmas hozzánk, bűnös, érdemetlen szolgálidhoz is! Vétkeztünk ugyanis, és

megszegtük törvényeidet, s nem vagyunk méltók, hogy szemünket fölemeljük s az ég magasságába tekintsünk, mert elhagytuk igazságaid útját, és szívünk hajlamait követtük. Mégis a te hasonlíthatatlan jóságodhoz folyamodunk: kegyelmezz nekünk, Urunk, a te nagy irgalmad bősége szerint, és tarts meg minket szent nevedért, mert hiábalósággal telnek napjaink! Végy ki bennünket ellenségeink kezéből, töröld el bűneinket és öld ki érzékies gondolatainkat, hogy a régi embert letévén újba öltözzünk, s mint Uralkodónak és jótevőnek, neked éljünk, s ezáltal rendeléseidnek szolgálva, elérjük amaz örök nyugalmat, melyben az összes üdvözültek élnek. Mert te vagy igazi öröme és vigassága mindazoknak, kik téged szeretnek, Krisztus Istenünk, kinek mi dicsőítést zengünk, kezdet nélküli Atyáddal, életteremtő, jóságos Szentlelkeddel együtt, most és mindenkor s mindörökkön örökké. Amen.

DÉLI ISTENTISZTELET

BOLDOGSÁGOK:

Emlékezzél rólunk, Urunk, * midőn eljössz a te országodba!

(Minden vers után ismételtethjük)

Boldogok a lelki szegények, * mert övék mennyeknek országa.

Boldogok a szelídek, * mert ők bírják a földet.

Boldogok, akik sírnak, * mert ők megvigasztaltatnak.

Boldogok, akik éheznek és szomjúhozzák az igazságot, * mert ők megelégttetnek.

Boldogok az irgalmasok, * mert ők irgalmasságot nyernek.

Boldogok a tisztaszívűek, * mert ők meglátják az Istent.

Boldogok a békességesek, * mert Isten fiainak hívatnak.

Boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért, * mert övék mennyeknek országa.

Boldogok vagytok, midőn szidalmaznak és üldöznek titeket, * és hazudván minden rosszat mondanak ellenetek énérttem.

Örüljetek és vigadjatok, * mert a ti jutalmatok bőséges a mennyekben!
Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek, most és mindenkor és örökön-örökké. Amen.

Utána ismét:

Emlékezzél rólunk, Urunk, * midőn eljössz a te országodba!
Emlékezzél rólunk, Uralkodó, * midőn eljössz a te országodba!
Emlékezzél, rólunk Szentek Szentje, * midőn eljössz a te országodba!

A mennyei kar énekel téged és mondja: Szent, szent, szent a Seregek Ura, teljes az ég és a föld a te dicsőségeddel.

Vers: Járuljatok hozzája és megvilágosodtok, * és orcátok nem szégyenül meg.

A mennyei kar énekel téged és mondja: Szent, szent, szent a Seregek Ura, teljes az ég és a föld a te dicsőségeddel.

Dicsőség... most és...

A szent angyalok és arkangyalok kara az összes mennyei erővel együtt énekel és dicsőít téged s mondja: Szent, szent, szent Seregek Ura, teljes az ég és a föld a te dicsőségeddel.

Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, * mennynek és földnek, minden látható és láthatatlan dolgoknak teremtőjében. És az egy Úrban, Krisztus Jézusban, Isten egyszülött Fiában, * ki az Atyától öröktől fogva született; Világosság Világosságtól, igaz Isten igaz Istentől, * aki született és nem teremtetett; ki az Atyával egyvalóságú, * ki által mindenek lettek. Aki miérettünk, emberekért és a mi üdvösségünkért mennyből alászállott, * és megtestesült a Szentlélektől és Szűz Máriától, és emberré lett. És megfeszítettet miérettünk Poncius Pilátus alatt, * és szenvedett és eltemtetett, és feltámadott harmadnapon az írások szerint. És fölment a mennyekbe és ül az Atyának jobbján, * és ismét eljövend dicsőséggel, ítélni eleveneket és holtakat, és az ő országának nem lesz vége. És a Szentlélekben, Urunkban és Elevenítőnkben, ki az Atyától és Fiútól származik, * ki az Atyával (és Fiúval) együtt imádtatik és dicsőítetik, ki szólott a próféták által. Hiszek az egy, szent, katolikus és apostoli

Anyaszentegyházban. * Vallok egy keresztséget a bűnök bocsánatára. Várom a holtak feltámadását * és a jövődő örök életet. Amen.

Töröld el, távoztasd, bocsásd meg Istenem * minden szándékos és akaratlan vétkeimet, * melyeket szóval és tettel, * gondolattal vagy kívánsággal, * tudva vagy tudtomon kívül, * éjjel vagy nappal elkövettem. * Bocsásd meg nekem mindezeket, * mint Jóságos és Emberszerető!

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, * szenteltessék meg a te neved, * jöjjön el a te országod, * legyen meg a te akaratod, * amint a mennyben, úgy a földön is. * Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, * és bocsásd meg vétkeinket, * miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek; * és ne vígy minket kísértésbe, * de szabadíts meg a gonosztól! Amen.

Konták 8. hang

Az érettünk fölfeszített Üdvözítőt, * jertek, mindnyájan énekeljük: * mert őt látta Mária a keresztfán, és felsóhajtott: * Bárha fölfeszítve szenvedsz is, *' te vagy az én Fiam ** és én Istenem!

Uram, irgalmazz! *(negyvenszer)*

Ki minden időben...

Legszentebb Szentháromság, egylényegű hatalom és feloszthatatlan királyság, minden jónak kútfeje, légy kegyes most hozzám, bűnőshöz is; tisztítsd meg s tedd értelmessé szívemet. Moss le rólam minden szennyet. Világosítsd föl elmémet, hogy folytonosan dicsőítselek, énekeljelek, imádjalak és mondjam: Egy a szent, egy az Úr Jézus Krisztus, az Atyaisten dicsőségére.

Amen!

Áldott legyen az Úr neve mostantól mindörökké.

(háromszor)

33. zsoltár

Áldom az Urat minden időben,
dicsérete mindenkor ajkamon.
Lelkem az Úrban dicsekszik,
hallják meg ezt a szelídek, és vigadjanak!
Magasztaljátok az Urat velem,
és dicsőítsük nevét mindannyian!
Kerestem az Urat, és meghallgatott,
és minden szorongatásomból kiszabadított.
Járuljatok hozzá, és megvilágosodtok,
és arcotok meg nem szégyenül!
Ez a szegény kiáltott, és az Úr meghallgatta,
és minden szorongatásából megmentette őt.
Az Úr angyala örködik az őt félők körül,
és megszabadítja őket.
Ízleljétek és lássátok, mily jó az Úr,
boldog a férfi, ki benne bízik.
Féljétek az Urat, ti, szentjei, mind,
mert akik őt félik, azok nem szenvednek hiányt!
Gazdagok elszegényedtek és éheztek,
de kik az Urat keresik, semmi jótól nem lesznek megfosztva.

Jöjjetek, gyermekeim, hallgassatok rám,
az Úr félelmére tanítlak titeket!
Ki az az ember, ki életet akar,
és jó napokat szeret látni?
Tartóztasd nyelvedet, hogy ne szóljon rosszat,
és ajkadat, hogy ne beszéljen álnokul!
Fordulj el a rossztól, és cselekedjél jót,
keresd a békét és kövesd azt!
Az Úr szeme az igazakon,
és füle hallja könyörgésüket.
Az Úr tekintete pedig a gonosztevőkön,
hogy még emléküket is kiirtsa a földről.

Az igazak kiáltottak, és az Úr meghallgatta,
és minden szorongatásukból kiszabadította őket.
Közel van az Úr a töredelmes szívűekhez,
és az alázatos lelkűeket megmenti.
Sok szorongatás éri az igazakat,
de mindazokból kiszabadítja őket az Úr.
Az Úr megőrzi minden csontjukat,
egy sem törik el azok közül.
A bűnösök halála szörnyű,
és akik gyűlölik az igazat, meglakolnak.
Az Úr megváltja szolgálói lelkét,
és mindazok, kik benne bíznak, nem vétkeznek.

Valóban méltó dicsérni téged, Istenszülő, a boldogságost és szep-
lőtelen, a mi Istenünknek anyját.

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek, most és min-
denkor és örökkön-örökké. Amen.

Uram, irgalmazz! *(háromszor)*

Szent atyáink imái által, Úr Jézus Krisztus Istenünk, könyörülj
rajtunk. Amen.

A SZENT NAGYPÉNTEKEN NAGYVECSERNYE

Uram tehozzád... után hat előverset veszünk

1. hang

Minden teremtmény félelmében elváltozott, * látván téged, Krisz-
tus Üdvözítőnk, a kereszten függeni; * a nap homályba borult, *
és a föld alapjai megrendültek; * s mindenek részvétellel indultak
meg a mindeneket Teremtő szenvedésén, * ki önként szenvedtél
értünk, * Urunk, dicsőség néked! *(kétszer)*

2. hang

A gonosz és istentelen emberek * miért terveznek hiábavalóságot? * Miért ítélik halálra a mindenség Életét? * Ó magasztos esoda! * A világ Alkotóját a bűnösök kezére adják, * és az emberszeretőt a keresztre emelik, * hogy az alvilág rabjait kiszabadítsa. * Ó, hoszszantúró Urunk, dicsőség néked!

2. hang

Ma a Szeplőtelen Szűz keresztre feszítve látott téged, Ige, * és anyai lelkébe fájdalmas tőr hatolt, * amely szívében sebet ejtett; * s lelke mélyéből fájdalmasan felzokogott, * és szétomlott hajjal siránkozva * s mellét verve bánatosan kiáltott fel: * Jaj nekem, isteni gyermekem! * Jaj nekem, világ világossága! * Miért szálltál alá szemeim elől, Isten Báránya? * Még az angyalok is remegve ámulnak a te szenvedéseden: * felfoghatatlan Urunk, dicsőség néked!

Téged, Krisztus, a mindenség Alkotóját és Istenét * látván a te szeplőtelen szűz Anyád, keresztre feszítve, * keservesen fölsóhajtott: * Fiam, hová lett tekinteted szépsége? * Nem bírom már nézni, amint igazságtalanul keresztre feszítenek. * Siess tehát, és kelj föl, * hogy dicsóítsam a te halottaidból való * harmadnapi föltámadásodat!

6. hang

Ma a teremtés Ura Pilátus előtt áll, * és a mindenség Alkotója keresztre feszítették, * mint önként leületésre vezetett bárány, * szögekkel felszögeztetik, * és oldalát átdöfik, * és aki mannat bocsátott a földre, * azt szivacsról itatják. * Arcát csapdossák a világ Megváltójának, * és saját szolgálói gúnyolják a mindenség Alkotóját. * Ó, fontos ember szeretet! * Az Úr megfeszítőiért imádkozik Atyjához, mondván: * „Bocsásd meg nekik ezt a bűnüket, * mert nem tudják a törvényszegők, * milyen igazságtalan dolgot művelnek!”

Dicsőség... 6. hang

Hogyan ítélhette a törvénytelen tanács * a mindenek Királyát halálra; * nem szégyellve magát az ő jótéteményei láttára, * melyekre fölhívta a figyelmet az ő szava: * „Mit cselekedtem nektek, én népem? * Nem árasztottam-e el Júdeát csodákkal? * S nem támasztot-

tam-e fel a holtakat puszta szóval? * Mindezeket mivel viszonzátok nekem? * Miért nem emlékeztek vissza rám? * A gyógyításokért sebekkel, * az életért halállal fizettek nekem! * Jótevőtök, mint gonosztevőt, * törvényhozótokat, mint törvénszegőt, * a mindenség Királyát, mint elítéltet keresztre szegezitek! * Hosszantűró Urunk, dicsőség néked!

Most és...

Rettenetes és különös titok történik ma szemeink előtt: * az Érinthetetlen elfogták, * ki Ádámot az átok kötelékeiből feloldozta, azt megkötözik; * aki a szíveket és veséket vizsgálja, * igazságtalan vizsgálat alá vetik, * azt, aki a feneketlen mélységet betölté, * a tömlőbe taszítják; * s aki előtt a mennyei erők rettegve állanak, * azt Pilátus elé állítják, * a Teremtő arcát teremtmény veri, * az élők és holtak bíróját keresztfára ítélik, * a pokol legyőzőjét sírba teszik. * Ki mindezeket kegyesen elszenvetted * és az átoktól mindnyájunkat megszabadítottál, * ártatlanul szenvedő Urunk, dicsőség néked!

Enyhe világossága / a szent és boldog / és halhatatlan mennyei Atya / isteni dicsőségének, / Jézus Krisztus! / Eljövén a Napnak lenyugvásához, / és látván az esteli fényt, / áldjuk az Atyát / s a Fiút / és a Szentlélek Istent! / Mert te méltó vagy, / hogy minden időben / szent hangon énekeljünk tenéked, / Isten Fia, / ki éltet adsz a világnak; / miért is ez a világ / dicsóít téged.

Prokimen 4. hang

Elosztották maguk között ruháimat, * és köntösömrre sorsot vettek.

Elővers: Istenem, én Istenem, tekints reám, miért hagytál el engem?

1. olvasmány: Kiv 33,11-23

Szólt az Úr Mózeshez, szemtől-szembe, úgy ahogy az ember barátjával szokott beszélni. Aztán visszatért a táborba, de a szolgálatot végző ifjú, Józsue, Nun fia nem távozott a sátortól. Mondta erre Mózes az Úrnak: Íme, azt mondod nekem, hogy vezessem föl ezt a né-

pet, de nem adod tudtomra, kit küldesz majd velem, pedig azt mondtad: „Név szerint ismerlek, és kegyelmet találtál előttem”. Nos, ha kegyelmet találtam előtted, mutasd meg nékem arcomat, hogy megismerjelek és kegyelmet találva előtted megtudjam, hogy valóban a te néped ez a nemzet! Mondta erre az Úr: „Magam fogok előtted menni, és nyugodalmat szerezni néked.” Így szólt erre Mózes: „Ha nem te magad jársz velünk, ne is vezess ki minket erről a helyről! Miből is tudhatnánk meg, én és néped, hogy kegyelmet találtunk színed előtt, hacsak velünk nem jársz? Így én és néped dicsőbbek leszünk minden népnél, mely a földön lakik!” Mondá erre az Úr Mózesnek: „Ezt is, amit mondtál, megteszem, mert kegyelmet találtál előttem, s mindenkinél jobban ismerlek téged.” Így szólt erre Mózes: „Mutasd meg nékem dicsőségedet!” Ő pedig így felelt: „Elvonulok majd előtted teljes dicsőségemben, s kiáltom előtted az Úr nevét: irgalmazok annak, akinek akarok, és könyörülök azon, akin könyörülök”. Majd hozzátette: „Arcomat azonban nem láthatod, mert nem láthatja meg senki az arcomat úgy, hogy életben maradjon.” Aztán így szólt: „Íme, itt van egy hely mellettem: állj erre a kősziklára, s ha majd elvonul előtted dicsőségem, a kőszikla hasadékába helyezlek, s betakarlak a kezemmel, míg el nem vonulok; aztán pedig elveszem kezemet, és hátulról megláthatsz, – de arcomat meg nem láthatod”.

Prokimen 4. hang

Ítéld meg, Uram, * a nékem ártókat!

Elővers: Ragadj fegyvert és pajzsot, és kelj föl segítségemre!

2. olvasmány: Jób 42,10-17

Az Úr még jobban megáldotta Jóbot, mint azelőtt, mert lett neki tizennégyezer juha, hatezer tevéje, ezer iga marhája és ezer szármárcancája. És született neki hét fia és három leánya. Az egyiket Napnak, a másikat Kassziának, a harmadikat pedig Szelencének nevezte. Az egész földön sem lehetett oly szép leányokat találni, mint amilyenek Jób leányai voltak, és apjuk örökrészt adott nekik testvéreik között. Jób pedig ezek után még száznegyven évig élt és

látta nemcsak gyermekeit, hanem gyermekeinek a gyermekeit is negyedik nemzedékig. Majd öregkorában meghalt, életének napjait betöltve. De megírták, hogy majd feltámad azokkal, kiket az Úr feltámaszt. Róla mondja a szír könyv, hogy Anzitiszen, Idumea és Arábia határán lakott s először Jóbábnak hívták. Arab nőt vett feleségül, ki neki egy Ennon nevű fiát szült. Ő maga Zára fia volt, Ézsau utódai közül, Boszrából. Ábrahámtól számítva ötödik ivadék.

3. olvasmány: Iz 52,13-54,1

Így szól az Úr: „Íme, szolgám tudatos és magasztos lesz, s igen nagy dicsőségre jut. Amint sokan álmétkodtak őt látva, mert annyira dicstelen volt az emberek között az alakja, és nem volt dicsőséges az emberek fiaihoz képest; úgy majd elcsodálkozik rajta számos nemzet, és királyok is befogják majd szájukat; mert akik még hírt sem kaptak felőle, azok is meglátják, és akik még nem is hallottak, tudomást vesznek róla. Uram. ki hitte volna azt, amit hallottunk, és az Úr karja ki előtt nyilvánult meg? Hírt kaptunk felőle, ki egy gyermekként nőtt fel Előtte, mint gyöker a szomjas földből. Láttuk őt, és nem volt formás vagy szép, és külső megjelenése nem volt becses, sőt hiányosabb volt az emberek fiainál. Sebekkel teli ember ő, aki tudja, mi a betegség. Arca eltorzult és megvetett lett, és semmibe sem vették. A mi bűneink terhét hordozza, és miattunk szenved, mi pedig úgy tekintettünk fájdalomra, mint Isten csapására és megpróbáltatására. Pedig a mi bűneinkért lett megsebezve, és gonoszágaink miatt lett összetörve. A mi békességünkért van rajta fenyték, és az ő sebei szereztek nekünk gyógyulást. Mi mindnyájan juhok módjára tévelyegtünk, s az ember letévedt útjáról, s az Úr őt szolgáltatta ki bűneink miatt. Ő pedig gyötrelmet szenvedve sem nyitja ki a száját. Mint juhot, leületésre vitték, és elnémul, mint a bárány nyírója előtt, és nem nyitja meg a száját. Megaláztatással lett elvéve ítélete. Az ő nemzedékét ki fogja felsorolni? Mert élete ki lett véve a földről: az én népem gonoszágaiért hurcolták halálba. A gonosztevőket adom oda sírja helyett, és a gazdagokat halála helyett. Mert nem művelt gonoszágot, és álnokság sem volt ajkán. De az Úr

meg akarja tisztítani őt sebeitől. Ha megfizettek bűneitekért, lelkeitek hosszú életű nemzetséget lát. S elveszi az Úr lelkének fájdalmát, hogy világosságot mutasson neki, és tudatossá alakítsa, hogy megigazulttá tegye az igazat, aki sokaknak jó szolgálatot tett és bűneiket maga hordozta. Ezért sokakat kap majd örökségül, és a hatalmasok osztályrészéből részesedik, akikért halálra adatott a lelke és a gonoszok közé számíttatott. Ő sokak bűneit magára vette, és azoknak vétkeiért lett halálra adva. (54. f.) Örvendj, ó meddő asszony, ki nem szülsz; törj ki ujjongásban és kiálts, ki nem vajúdtál; mert több gyermeke van az elhagyottnak, mint annak, akinek férje van!

Prokimen 6. hang

Mély gödörbe tettek engem, * sötétségbe és a halál árnyékába.

Elővers: Uram, üdvözítő Istenem, éjjel-nappal hozzád kiáltottam.

Apostol: 1Kor 1, 18-31

Testvérek! A kereszttel igéje azoknak ugyan, akik elvesznek, oktalanság, de azoknak, akik üdvözülnek, vagyis nekünk, Isten ereje. Mert így szól az Írás: „Elvesztem a bölcssek bölcsességét, és az okosak okosságát elvetem”. Hol van a bölcs? Hol az írástudó? Hol van a világnak vitázója? Nemde oktalansággá tette Isten a világnak bölcsességét? Mivel ugyanis a maga bölcsességében nem ismerte meg a világ isteni bölcsessége által az Istent, úgy tetszett Istennek, hogy az igehirdetés oktalansága által üdvözítse a hívőket. Mert a zsidók jeleket kívánnak, a görögök meg bölcsességet keresnek, mi azonban a keresztre feszített Krisztust hirdetjük, aki ugyan a zsidóknak botrány, a pogányoknak pedig oktalanság, maguknak, a meghívottaknak azonban, zsidóknak és görögöknek egyaránt: Krisztus, az Isten ereje és az Isten bölcsessége. Hiszen Isten oktalansága bölcsőbb az embereknél; és az Isten gyöngesége erősebb az embereknél. Gondolatok csak meghívásotokra, testvérek: nem sokan vannak köztektek test szerint bölcssek, nem sok a hatalmas, nem sok az előkelő. Isten azonban azt választotta ki, ami a világ szerint oktalán, hogy megszégyenítse a bölcseseket, és azt választotta ki az Isten, ami a

világ szerint gyöngé, hogy megszegyenítse az erőseket, és ami a világ szemében közönséges és megvetett, azt választotta ki az Isten, a semminek látszókat, hogy azokat, amik valaminek látszanak, megsemmisítse, így senki se dicsekedhet Isten színe előtt. Átala vagytok pedig ti Krisztus Jézusban, aki Istentől bölcsességünké, megigazulásunkká, megszentelődésünké és megváltásunkká lett. Így teljesül az Írás: „Aki dicsekszik, az Úrban dicsekedjék”. Én is, midőn hozzátok mentem, testvérek, nem kiváló beszéddel vagy bölcsességgel akartam hirdetni nektek Krisztus tanúbizonyságát. Mert elhatároztam, hogy nem akarok másról tudni köztetek, mint Jézus Krisztusról, a megfeszítetttről.

Alleluja... 1. hang

Elővers: Szabadíts meg engem, Isten, mert a vizek immár lelkemig hatoltak!

Elővers: Gyalázatot és nyomorúságot szenved a szívem.

Elővers: Homályosodjék el szemük, hogy ne lássanak.

Evangelium:

Mt 27,1-38; Lk 23,39-43; Mt 27,39-54; Jn 19,31-37; Mt 27,55-61

Abban az időben amikor megvirradt, a főpapok és a nép vénei mindnyájan tanácsot tartottak Jézus ellen, hogy halálra adják. Miután megkötözték, elvezették, és átadták Pilátus helytartónak. Amikor Júdás, az árulója látta, hogy elítélték, megbánta tetteit, és visszavitte a harminc ezüstöt a főpapoknak és a véneknek, ezt mondva: „Vétkeztem, elárultam az igaz vért.” Azok pedig azt mondták: „Mi közünk hozzá? A te dolgod!” Erre eldobta az ezüstöt a templomban, aztán eltávozott, elment, és felakasztotta magát. A főpapok pedig fölszedték az ezüstöket, és azt mondták: „Nem szabad a templom kincstárába tenni, mert vér díja.” Miután tanácsot tartottak, megvették rajta a fazekas földjét az idegenek számára temetőnek. Ezért hívják azt a földet még ma is Vérmezőnek. Akkor beteljesedett, amit Jeremiás próféta mondott e szavakkal: “És fogták a harminc ezüstöt, a felbecsültnek árát, akit Izrael fiai becsültek ennyire, és a fazekas földjéért adták, amint az Úr meg-

parancsolta nekem”. Jézus pedig a helytartó előtt állt. A helytartó megkérdezte tőle: „Te vagy-e a zsidók királya?” Jézus azt válaszolta neki: „Te mondd”. Amikor a főpapok és a vének vádolták, semmit sem válaszolt. Erre Pilátus így szólt hozzá: „Nem hallod-e, mi mindent vallanak ellened?” Ő azonban egyetlen szavára sem felelt, úgyhogy a helytartó igen elcsodálkozott. Ünnepek alkalmával a helytartó szabadon szokott bocsátani a tömegnek egy foglyot, akit csak akartak. Volt akkor egy hírhedt foglyuk, akit Barabásnak hívták. Amikor tehát összegyűltek, Pilátus kérdést intézett hozzájuk: „Kit akartok, hogy elbocsássak nektek: Barabást vagy Jézust, akit Krisztusnak mondanak?” Tudta ugyanis, hogy irigységből adták kezére. Míg ott ült ítélőszékében, a felesége üzenetet küldött neki, mondván: „Semmi dolgod se legyen azzal az igazzal! Mert sokat szenvedtem ma álmomban miatta.” A főpapok és a vének azonban rávették a tömeget, hogy Barabást kérjék, Jézust pedig veszítsék el. A helytartó tehát föltette nekik a kérdést: „Melyiket akarjátok, hogy a kettő közül elbocsássam nektek?” Azok ezt mondták: „Barabást!” Pilátus így szólt hozzájuk: „És mit tegyek Jézussal, akit Krisztusnak mondanak?” Mind azt mondták: „Feszítsessék meg!” Azt mondta a helytartó: „De hát mi rosszat tett?” Azok erre még hangosabban kiáltoztak „Feszítsessék meg!” Pilátus látva, hogy nem megy semmire, sőt a zavar még fokozódik is, vizet hozatott, és a nép szeme láttára megmosta kezét, miközben ezt mondta: „Ártatlan vagyok ennek az igaznak a véréből. Ti lássátok!” Az egész nép azt mondta: „Az ő vére rajtunk és gyermekeinken!” Akkor elbocsátotta nekik Barabást, Jézust pedig megostoroztatta, és átadta, hogy feszítsék keresztre.

Akkor a helytartó katonái bevitték Jézust a helytartóságra, és odagyűjtötték köré az egész csapatot. Aztán levetkőztették, vörös köpenyt adtak rá, tövisből koszorút fontak, fejére tették, jobb kezébe pedig nádszálat adtak. Majd térdet hajtottak előtte, és így gúnyolták őt: „Üdvözlégy, zsidók királya!” Közben leköpdösték, fogták a nádat, és a fejét verték. Miután így gúnyt űztek belőle, levették róla a köpenyt, és ráadták saját ruháját. Aztán elvezették,

hogy keresztre feszítsék. Amint kifelé vonultak, találkoztak egy Simon nevű cirenei emberrel. Ezt kényszerítették, hogy vigye a kereszttjét. Amikor elérkeztek arra a helyre, amelyet Golgotának neveznek, ami Koponya-helyet jelent, epével kevert bort adtak neki inni, de amikor megízlelte, nem akarta meginni. Miután keresztre feszítették, sorsot vetve megosztottak ruháin, hogy beteljesedjék a próféta mondása: „Elosztották maguk között ruháimat, és kötösömre sorsot vetettek.” És leültek, hogy őrizzék. Feje fölé tették elítélésének okát. Ez volt ráírva: „Ez Jézus, a zsidók királya.” Akkor vele együtt két gonosztevőt is keresztre feszítettek, az egyiket jobbról, a másikat balról.

A megfeszített gonosztevők közül az egyik ezekkel a szavakkal káromolta: „Ha te vagy a Krisztus, szabadítsd meg magadat és minket is!” A másik azonban megróttá őt, és így válaszolt: „Nem félsz-e az Istentől? Hiszen téged is ugyanaz az ítélet sújt. Minket ugyan jogosan, mert tetteink méltó büntetését kapjuk. De ő semmi rosszát sem cselekedett.” Majd így szólt Jézushoz: „Emlékezzél meg rólam, Uram, mikor eljössz a te országodban.” Jézus ezt mondta neki: „Bizony mondom neked, ma velem leszel a Paradicsomban.”

Az arra menők fejüket csóválva káromolták, és mondogatták: „Te, aki lebontod a templomot és harmadnapra fölépíted, szabadítsd meg magad! Ha Isten Fia vagy, szállj le a keresztről!” Ugyanígy mondogatták gúnyolódva a főpapok is az írástudókkal és a vénekkel együtt: „Másokat megszabadított, magát nem tudja megszabadítani. Ha Izrael királya, szálljon le most a keresztről, és hiszünk neki. Az Istenben bízott. Mentse hát meg most, ha akarja! Hisz azt mondta: »Az Isten Fia vagyok«.” Ilyen módon gyalázták a vele együtt megfeszített gonosztevők is. A hatodik órától sötétség lett az egész földön a kilencedik óráig. A kilencedik óra tájban Jézus hangosan felkiáltott, ezt mondva: „Éli, Éli, lamma szabaktani?”, vagyis: „Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?” Ezt hallva pedig az ott állók közül néhányan ezt mondták: „Illést hívja.” Egyikük rögtön odaszaladt, fogott egy szivacsot, ecetbe mártotta, rátűzte egy nádszálra, és inni adott neki. A többiek pedig így szól-

tak: „Hadd lássuk, eljön-e Illés, hogy megszabadítsa!” Jézus pedig ismét hangosan felkiáltott, és kiadta lelkét. És íme, a templom függönye kettéhasadt, felülről egészen az aljáig, a föld megrendült, a sziklák megrepedtek, a sírok megnyíltak, és sok elhunyt szentnek feltámadt a teste. Feltámadása után előjöttek a sírokból, bementek a szent városba, és sokaknak megjelentek. A százados és akik vele együtt őrizték Jézust, a földrengés és a történetek láttára igen megijedtek, és azt mondták: „Ez valóban Isten Fia volt”.

A zsidók tehát, hogy ne maradjanak a kereszten a testek azon a szombaton, mivelhogy előkészületi nap volt, kérték Pilátust, hogy törjék meg azok lábszárát és vegyék le őket. Az a szombat ugyanis nagy ünnep volt. Odamentek tehát a katonák, és az elsőnek eltörték a lábszárát, majd a másíknak is, akit vele együtt keresztre feszítettek. Amikor azonban Jézushoz értek, mivel látták, hogy már meghalt, nem törték meg a lábszárát, hanem az egyik katona lándzsával átszúrta az ő oldalát, és nyomban vér és víz folyt ki. Aki pedig látta, tanúságot tett róla és igaz a tanúsága, és ő tudja, hogy igazat mond, hogy ti is higgyetek. Ezek ugyanis azért történtek, hogy beteljesedjék az Írás: „Csontját ne törjétek össze!” Egy másik írás pedig ezt mondja: „Arra tekintenek majd, akit átszúrtak.”

Volt ott sok asszony is, akik messziről figyelték; azok, akik Galileától kezdve követték Jézust, és szolgáltak neki. Köztük volt Mária Magdolna, Mária, Jakab és József anyja és Zebedeus fiainak anyja.

Amikor beesteledett, jött egy Arimateából való gazdag ember, név szerint József, aki maga is Jézus tanítványa volt. Odament Pilátushoz, és elkérte Jézus testét. Akkor Pilátus megparancsolta, hogy adják ki a holttestet. József fogta a testet, tiszta gyolcsba göngyölte, és sziklába vajt, új sírboltjába helyezte. A sír bejáratához egy nagy követ hengerített, és elment. Mária Magdolna és a másik Mária ott voltak, és a sírral szemben ültek.

ELŐVERSEK SZTIHIRÁK

2. hang. *Mintadallam*

Midőn * téged, Üdvözítő Jézusom, * ki mindnyájunk élete vagy, * Arimateai József a keresztről holtan levett, ** akkor * illatos szerekkel tiszta gyolcsba takarta * a te romolhatatlan testedet * és szívből vágyott arra, * hogy tisztaságos testedet bűnös ajkaival megcsókolja, ** mégis * félelemtől visszatartva, * örömmel kiáltott néked: * Dicsőség a te alázatosságodnak, Emberszerető!

Elővers: Az Úr országol, ékességbe öltözött.

Midőn * a mindenségért új sírba helyeztek téged, * ki mindnyájunk Megváltója vagy, ** akkor * a mindig gúnyosan kacagó alvilág * látván téged, megrendült, * zárai széttörtek, kapui összedőltek, * sírboltok nyíltak meg és halottak támadtak föl; ** akkor * Ádám hálával eltelten örömmel kiáltott fel: * Dicsőség a te alázatosságodnak, Emberszerető!

Elővers: Mert ő erősítette meg a föld kerekességét, mely nem fog ingadozni.

Midőn * testileg önként a sírba tétetted, * ki isteni természeted szerint körülírhatatlan * és határtalan vagy, ** akkor * a halál tárházát leromboltad, * és egész alvilági tartományát megsemmisítetted, Krisztus; * s ezáltal ezt a szombatot is * isteni áldásodra és dicsőségre ** és fényességedre méltattad.

Elővers: A te házat szentség illeti, Uram, örök időkre.

Midőn * a mennyei erők látták, Krisztus, * hogy istentelenek alnokul rágalmaztak, * és hogy sírod követ ama kezek lepecsételték, * melyek a te legszentebb oldaladat lándzsával általverték, * elámulnak a te kimondhatatlan hosszú türelmed felett, ** de a mi * üdvösségünknek örvendve* ezt kiálták néked: * Dicsőség a te alázatosságodnak, Emberszerető!

Dicsőség... most és... Idiomelon saját dallam, 5. hang

Téged, Uram, ki világossággal, mint köntössel, körül vagy öltve, * József Nikodémussal együtt levett a fáról, * és látván téged, mint meztelen halottat, eltemetetlenül, * keservesen sírva fakadt * és zokogva mondta: * Ó, jaj nékem, legédesebb Jézus! * kit egy kevéssel

ezelőtt * a nap látván a kereszten függve, homályba borult * és a föld félelmében megrendült, * a templom kárpitja kettészakadt; * íme, most nekem így kell látnom téged, * ki érettem önként elszenvedted a halált! * Miként temesselek el, én Istenem? * Avagy minő gyolcsba göngyöljem drága testedet? * Hogyan érintsem kezeimmel legtisztább tagjaidat? * S milyen dicsőítő éneket zengjek elköltözésed felett, kegyelmes? * Magasztalom a te kínszenvedésedet, * dicsőítem a te eltemettetésedet és feltámadásodat: ** Uram, dicsőség néked!

Most bocsásd el, Uram, / a te szolgádat / a te igéd szerint / békeségben,

mert látták szemeim / a tőled küldött Üdvözítőt, / kit rendeltél minden népek színe elé,

világosságul a pogányoknak / megvilágosítására, / és dicsőségül / a te népednek, / Izraelnek.

Háromszorszent. Miatyánk.

Tropár 2. hang

Az istenfélő József * levevén a fáról a te legtisztább testedet, * tiszta gyolcsba göngyölé ** és illatos szerekkel ellátva új sírba helyezé.

► *(hangfelvétel)*

A kenethozó asszonyok előtt a sírnál megjelenő angyal ezeket mondá: * A kenetek a halottakat illetik. ** Krisztus az enyészettől idegen maradt.

► *(hangfelvétel)*

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek, most és mindenkor és örökkön örökké. Amen.

Uram, irgalmazz! Uram, irgalmazz! Uram, irgalmazz!

Szent atyáink imái által, Úr Jézus Krisztus Istenünk, könyörülj rajtunk!

Amen.

